

celjski

CELJE, 31. JULIJA 1959
Leto X., štev. 30

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA CASOPISNO POD-
JETJE »CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR
UREJUJE UREDNISKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO
Uredništvo in uprava: Celje, Titov trg 5
poštni predal 16 — telefon uredništva
24-25, uprave in oglašnega oddelka 25-25 —
tekoči račun pri komunalni banki Celje
605-70-1-656 — izhaja ob petkih — letna na-
ročnina 500, polletna 250, četrletna 125 din
— posamezna številka 15 din — rokopisov
ne vračamo

Za blagostanje bomo morali še mnogo storiti

NA VELIKEM POLITIČNEM ZBOROVANJU V PREBOLDU JE GOVORIL SEKRETAR OK ZKS V CELJU
FRANC SIMONIČ

Za zaključek praznovanja krajevnega praznika, Dneva vstaje slovenskega naroda in v počastitev 40. obletnice ustanovitve KPJ je bilo v nedeljo v Preboldu veliko politično zborovanje, ki se ga je kljub slabemu vremenu udeležilo okrog 5000 ljudi. Poleg najvišjih predstavnikov političnih in družbenih organizacij, zastopnikov političnega in javnega življenja žalske občine so se slavnosti udeležili: član Izvršnega komiteja CK ZKJ Franc Leskošek-Luka, član CK ZKS Tone Bole, predsednik OLO Celje Riko Jerman, sekretar OK ZKS v Celju Franc Simonič, sekretar OO SZDL Stane Sotlar, predsednik OK LMS Franček Knafelc in drugi.

Po slavnostni paradi zastopnikov društva Partizan in po uvodnih slovesnostih, ko so združeni pevski zbori ob spremljavi godbe na pihala iz Trbovelj odpeli Internaciona-

v prehrani pri nas ogromno pomeni. Ne samo zato, ker bomo ogromna sredstva, ki smo jih dajali doslej za prehrano, lahko vlagali za nadaljnji razvoj in hitrejši napredek, tem-

darjenje ter na realnejše planiranje. Dosedanje pojmovanje osebnih dohodkov proizvajalcev se izgublja in v zavesti proizvajalcev rase spoznanje, da gre dejansko za neposredno udeležbo proizvajalcev v proizvodnji, ki je odvisna poleg nekaterih drugih činiteljev predvsem od proizvajalcev samih.

Vsa ta pozitivna usmerjenost in težnje seveda še niso porok, da je v vseh gospodarskih organizacijah stanje bistveno boljše, zlasti ne, da v konkretni tarifi politike v posameznih kolektivih ni anomalij in napak oziroma na videz majhnih neskladnosti, ki se čisto odražajo v raznih krivicah, v zapostavljanju in slično, kar po nepotrebnem vzbuja vročo kri in nezadovoljstvo. Po nepotrebnem zlasti zato, ker novi plačni sistem zahteva in ne le aktivistično priporoča, da si kolektivi dejansko in sami kroje medsebojne odnose. Tako delovanje kolektivov pa je možno le, če posamezniki kot celota poznajo osnovno ekonomsko problematiko in vrednotenje dela delovnih skupin in posameznika.

Potem je tovariš Franc Simonič govoril o politiki nagrajevanja, pri čemer je poudaril, da je to proces, ki zahteva časa in izkušenj vseh tistih, ki so za razvoj tega procesa najbolj odgovorni. Dejal je:

»Ob zavesti in dejstvu, da gre resnično za revolucionarne spremembe v procesu proizvodnje, bodo proizvajalci morali spoznati, da je potrebno iskati vzroke in rešitve za neskladnost in nepravilnosti tako v tarifi politiki kot v organizaciji

dela, v slabem gospodarjenju v podjetju, v podjetju samem in ne izven njega.«

Nadalje je tovariš Simonič govoril o sedanjem plačnem sistemu ter rekel:

»Sedanj plačni sistem oziroma tarifni pravilniki pomenijo že kot metoda in razmejitev čistega dohodka med kolektivom in skupnostjo nekaj veljavne za daljše razdobje.

Pri izplačevanju razlik za vse leto nazaj izstopajo zlasti napake pri tistih tarifnih postavkah, ki so se nesorazmerno dvignile glede na ostala slična delovna mesta. V teh primerih ne gre vedno za popravek dejanskih neskladnosti prejšnjih tarifnih pravilnikov, kakor vodstva podjetij običajno zatrjujejo, pač pa pogosto za očitno protežiranje posameznikov, za pretiravanje pogojev in vrednosti dela na določenih delovnih mestih. Do takšnih napak je prišlo zlasti tam, kjer niso dovolj vsestransko presodili teže, učinka in odgovornosti delovnih mest in jih medsebojno primerjali. Predvsem je bila v takih primerih pomanjkljiva javna obravnava programov dela, organizacije proizvodnje in ekonomskega stanja, brez česar je nemogoče obravnavati sistem nagra-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pred kratkim je celjske študente in študentke, ki so zbrani v mladinski delovni brigadi »Franca Vrnčca«, obiskal član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Franc Leskošek-Luka. — Reportažo o delu in tem obisku berite na drugi strani.

S SEJE OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA:

Proizvodnja v kmetijstvu naj bo podrejena živinoreji

SIROK RAZMAH SODELOVANJA V VSEH PANOGAH KMETIJSKE PROIZVODNJE — NAD 30 ODSTOTKOV OBDELOVALNIH POVRŠIN V OKRAJU NAJ ZAJAME KOOPERACIJA — ENA GLAVA ŽIVINE NA HEKTAR OBDELOVALNE ZEMLJE, V DOLINSKIH PREDELIH CELO VEC — NA SEJI SO OBRABNAVALI TUDI POROČILO FINANČNE INSPEKCIJE

Pretekli teden je bila seja obeh zborov okrajnega ljudskega odbora. V prvi točki dnevnega reda so odborniki poslušali poročilo finančne inspekcije, ki je vsebovalo podrobne podatke o realizaciji proračuna v letu 1958, poleg tega pa navajalo vrsto konkretnih pomanjkljivosti in

napak pri finančnem poslovanju gospodarskih organizacij v okraju.

Težišče seja pa je vsekakor bila razprava o kmetijstvu. V svojem poročilu je tovariš Franc Lubej uvodoma na kratko poročal o letošnji letini, ki je kljub slabemu vremenu pokazala veliko prednost za-

družnega sodelovanja. Drugi del njegovega poročila je vseboval akcijski program v kmetijstvu za jesen letošnjega in pomlad prihodnjega leta. Program, ki je bil pred tem obravnavan na političnih forumih in na seji Sveta za kmetijstvo in kmetijsko zadrugništvo, predvideva velik skok v kmetijski proizvodnji, predvsem pa močno razširitev zadrugnega sodelovanja, ki naj zajame 36,6 odstotkov vseh obdelovalnih površin v okraju. Stevilke, ki sicer naznanjajo povečanje proizvodnje na celi črti (o njih smo že poročali), očitno govorijo v prid povečanja živinorejske proizvodnje. Če program predvideva okoli 14.000 hektarjev travnikov vključenih v kooperacijo, v poljedelstvu pa znatno zvišanje pridelovanja krmnih rastlin, potem je jasno, da je cilj podrediti (mimo hmeljarstva) vso proizvodnjo v kmetijstvu živinoreji.

Po poročilu so odborniki živo razpravljali. Govorili so o pomembnosti prepovedi klanja telet do 200 kg žive teže. Bilo je govora o nujnosti izgradnje tovarne močnih krmil na področju okraja. Nadalje o tem, da bi bilo treba med poljščinami povečati proizvodnjo krmnih rastlin. Predvideno je, da bi v najkrajšem času dosegli povprečje ene glave živine na hektar, v nižinskih predelih, zlasti v hmeljarskem okolišu pa celo več. Družbena posestva bodo morala bolj skrbeti, da bodo z vzgledom pomagala doseči te cilje.

Večina je zavrnila mišljenje dveh posameznikov, da naj bi hmeljišča izločili iz osnove za stalež živine. Nasprotno. Na področju hmeljarstva je živinoreja najbolj potrebna in tu bo treba povečati pridelovanje krmnih rastlin tudi na račun drugih poljščin in celo na račun odstranitve slabega hmelja.

Na seji so program Sveta za kmetijstvo in zadrugništvo osvojili. K razpravi se je priglasil tudi tovariš Franc Simonič, ki je poudaril, da bodo pri izvajanju teh velikih nalog morali sodelovati vsi ljudje, predvsem pa politične organizacije, v veliko večji meri tudi občine, ker zadrugne organizacije drugače ne bodo mogle pravočasno opraviti vseh predvidenih nalog.

VERE V NASLEDNJIH DNEH

Prevladovalo bo lepo vreme. Padavine pričakujemo med 31. julijem in 1. avgustom ter okrog 7. avgusta.

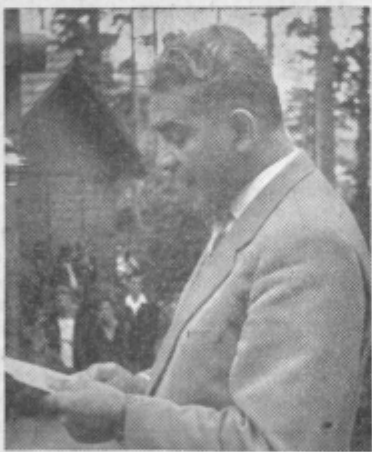
Gostje na velikem političnem zborovanju v Preboldu

lo in je navzoče goste in udeležence pozdravil sekretar občinskega komiteja ZKS v Zalcu tovariš Ivan Kováč, je pred mikrofonom stopil sekretar OK ZKS Franc Simonič. V svojem govoru je najprej govoril o zgodovini in vlogi preboldskega revolucionarnega boja, pri čemer je poudaril, da ni naključje, da je občinski ljudski odbor za praznovanje te pomembne jubilejne letnice določil prav Prebold. Organizirani preboldski komunisti so že v letih 1920 do 1922 tvorili jedro komunistične dejavnosti Savinjske doline. V teh letih so bili rudarji iz Zabukovce in tekstilni delavci tovarne v Preboldu vključeni v veliko stavko železničarjev in tekstilcev; leta 1932 pa je bila prav tu ustanovljena prva partijska celica, ki jo je ustanovil eden največjih, najzvestejših in najboljših ljudi teh krajev Slavko Slander, kasnejši ustanovitelj Savinjske partizanske čete.

Ko je tovariš Simonič govoril o doseženih uspehih na področju našega gospodarstva ter o tarifi politiki, je med drugim dejal:

»Doseženi uspehi na področju kmetijstva v letošnjem letu so nam omogočili, da smo se osamosvojili in odpovedali nadaljnjo pomoč v pšenici in masti. Ta osamosvojitev

več tudi zato, ker nam to še v večji meri omogoča našo dosledno samostojno in neodvisno politiko in najbolj zgovorno potrjuje o pravilnosti naše poti v socializem. Naš letošnji hitrejši vzpon in napredek pa se ne kaže samo v rekordni kmetijski letini, temveč dosegamo tudi v industriji vedno večje in boljše rezultate, čemur je v veliki meri pripomoglo osnovno načelo, ki smo ga uveljavili v letošnji tarifi politiki, da moramo namreč v socialistični družbi, sedaj, ko še nimamo dovolj družbenih bogastev, nagrajevati vsakega po njegovem delu. Letošnje izpopolnjevanje sistema nagrajevanja in njegova odvisnost od gospodarskega uspeha že začena bistveno vplivati tako na miselno preusmeritev naših proizvajalcev kot tudi na boljše in smotrnejše gospo-

Franc Simonič med govorom

Nad sedem milijard din za drugo fazo termoelektrarne v Šoštanju

Upravni odbor Jugoslovanske investicijske banke je odobril iz sredstev splošnega investicijskega sklada za gradnjo druge faze termoelektrarne v Šoštanju posojilo v znesku sedem milijard 140 milijonov din.

Kot rečeno gre za drugo fazo, ki predvideva razširitev obstoječih objektov, ugraditev enega agregata z močjo 75 MW (v prvi fazi sta dva po 30 MW) in s tem dograditev še enega pogonskega objekta, zgraditev še enega hladilnika visokega 60 metrov, razširitev deponije premogovega prahu proti železniškemu tiru, povečanje prekladalnega sistema za en trak itd. Sprito takega programa bodo od odobrenega posojila porabili 1 milijardo 69 milijonov din za gradbena dela, 2 milijardi 40 milijonov din za nabavo domače opreme, 3 milijarde 339 milijonov din za nabavo opreme iz uvoza in za ostalo 292 milijonov din.

Navzlic nekaterim vremen-
skim nevarnostim potekajo dela pri gradnji druge faze po določenem programu. Manjši zastoj, ki je nastal pri gradnji temeljev za hladilnik, bodo nadomestili. Gradbena dela pri skeletu za pogonski objekt so v zaključni fazi, zato so v teku

že priprave za gradnjo temeljev za kotel. Letos bo dograjen tudi drugi hladilnik. Stal bo blizu proga.

Proizvodnja električne energije na generatorju v drugi fazi bo znašala okoli 5000 urnem obratovanju 373 mil. kWh na leto.

Zaradi izkušenj, ki jih je dobilo podjetje Gradis pri gradnji prve faze, je ta kolektiv tudi zdaj izvajalec gradbenih del v drugi stopnji. Celotno montažo pa bo opravil kolektiv mariborske Hidromontaže. Pomembna je še ugotovitev, da so inozemski dobavitelji opreme ostali v glavnem isti, kot v prvi fazi.

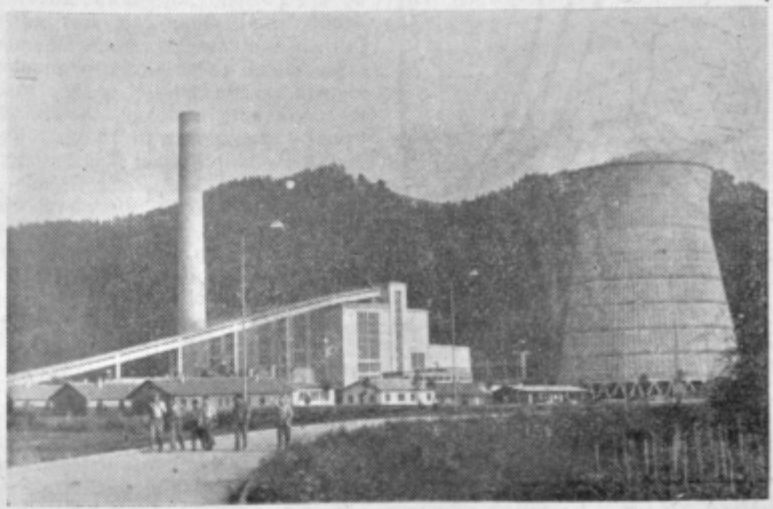
Po programu del naj bi bile montaža kotla in turboagregata zaključena do konca prihodnjega leta. Prootno odločitev, da naj bi bil novi agregat izročen v pogon 1. januarja leta 1961 pa bo kolektiv skušal spremeniti v toliko, da bi se rok začetka poskusnega in rednega obratovanja podaljšal za približno 3 tedne.

Zelo zanimivi in hkrati pomembni so podatki o investicijskih stroških za 1 kilovat energije. Tako znašajo investicijski stroški za 1 kW instalirane moči 95.200 din, medtem ko stane 1 kW letne proizvodnje 19.04 din. Če primerjamo

te podatke z istimi pri obeh enakih termoelektrarnah, ki se gradita v naši državi, pa tudi v svetovnem merilu, vidimo, da so investicijski stroški za 1 kW instalirane moči pri termoelektrarni v Šoštanju povprečno nižji od povprečnih stroškov termoelektrarn, ki jih gradijo pri nas in na svetu. Nižje povprečne stroške dosegajo le v Švedski in Zah. Nemčiji.

Z dograditvijo druge faze termoelektrarne v Šoštanju se bo kolektiv povečal le za 35 ljudi. S tem bodo zaposlovali

nekaj desetih manj ljudi, kot jih predvidevajo objektivna merila za zaposlovanje v termoelektrarnah. To pa bodo dosegli le na račun večje prizadevnosti vseh zaposlenih. Povečana storilnost se bo seveda pokazala tudi v višjih zasluhkih. Tako so stimulacijo dela zagotovili v najvišji možni meri. Hkrati s tem pa pripravljajo tudi tečaje za prekvalifikacijo delavcev kovinske stroke; za električarje so namreč podobni tečaji že dlje časa v navedi.

KONTROLA FAKULTATIVNIH DOHODKOV Družbena KOMUNE

4500 KVADRATNIH METROV
MONTAŽNIH ODROV

Z ZASEDANJA ZBORA PROIZVAJALCEV ŽALSKKE OBCINE

DELO NA TARIFNIH PRAVILNIKI

še ni končano

V TOREK DOPOLDNE JE ZASEDAL ZBOR PROIZVAJALCEV OBCINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA ŽALEC. RAZPRAVLJALI SO O IZPOLNJEVANJU OBVEZNOSTI DO DRUŽBENEGA PLANA ZA RUDARSTVO IN INDUSTRIJO, POSLUSALI POROČILO SVETA ZA DELO IN POROČILO TARIFNE KOMISIJE. PO VSEH TREH POROČILIH SE JE RAZVILA ŽIVAHNA RAZPRAVA, SAJ JE SLO ZA TRI OSNOVNE ELEMENTE GOSPODARSTVA — PROIZVODNJO, TARIFNO POSTAVKO IN VPRAŠANJE POSKODB IN BOLENIJ ZAPOSLENIH

Industrija in rudarstvo sta proizvodne naloge v prvem polletju opravili zadovoljivo. Razveseljiva je tudi ugotovitev, da zaposlevanje nove delovne sile niti ni doseglo dopustne meje.

V razpravi o obolenjih in nesrečah zaposlenih oseb so odborniki zlasti opozorili na porast nesreč. Število nesreč pri delu se je od 556 v letu 1955 do lani dvignilo na 717 primerov. Zanimivo so tudi ugotovitve, da mnogi zavarovanci skušajo nesrečo izven dela prikazati, kot da se je zgodila med delom ali na poti v službo, da bi s tem dobili 100 % nadomestilo.

Na tem zasedanju Občinskega ljudskega odbora Žalec so govorili

tudi o nekaterih objektivnih slabostih Rudnika Zabukovca. Slabe pogoje prilike, pomanjkanje delovne sile in pomanjkljiv tarifni pravilnik so vplivali tudi na nezadovoljiv finančni učinek podjetja. Zbor proizvajalcev je zato priporočal delavskemu svetu podjetja, da izboljša sistem nagrajevanja in da eventualno razdeli podjetje na tri ekonomske enote.

V razpravi o delu tarifne komisije in vplivu novih tarifnih pravilnikov na gospodarstvo žalske komunne so največ govorili o nevarnostih, ki lahko nastopijo, če podjetja ne bodo sproti popravila nekaterih napak v svojih tarifnih pravilnikih.

Industrijski kombinati

Pretekli teden je bilo v Celju pomembno posvetovanje o problemih industrije na našem območju. Udeležili so se ga predstavniki političnih forumov, oblastnih organov in zastopniki industrijskih podjetij. Med drugim so razpravljali tudi o možnostih in prednostih združevanja industrijskih podjetij v industrijske kombinatne. Združevanje podjetij v močne gospodarske enote je v drugih republikah dalo pomembne uspehe. V celjskem okraju je podobna združitev gradbenih podjetij ugodno vplivala na razvoj graditeljstva. Sedaj so na vrsti še tekstilna in kemična industrija.

Najverjetneje bo najprej prišlo do združitve Tekstilne tovarne Prebold in Šempeter, nato še Cinkarne in Tovarne organskih barvil.

Predlog o združitvi obeh tekstilnih tovarn v Savinjski dolini sta oba kolektiva ugodno sprejela. O njem so razpravljali tudi na zadnjem zasedanju Občinskega ljudskega odbora Žalec. Odločili so se, da bi že v naslednjem letu obe tovarni delali po enotnem načrtu.

V SOBOTO OTVORITEV

V soboto bo v Preboldu majhna slovesnost. Odprli bodo nove prostore preboldske »Konfekcije«. To majhno podjetje se je v preteklih letih zelo razvilo. Začeli so z nekaj zaposlenimi, danes pa dela pri

njih že 38 ljudi. Izdelujejo vso moško, žensko in otroško lahko konfekcijo iz ostankov preboldske tekstilne tovarne. Sredstva za ureditev prostorov so pretežno zbrali sami, nekoliko je pomagala tudi občina. Računajo, da se bo podjetje v novih prostorih lahko še bolj razširilo, vendar se ne potegujejo, da bi postali velik industrijski obrat.

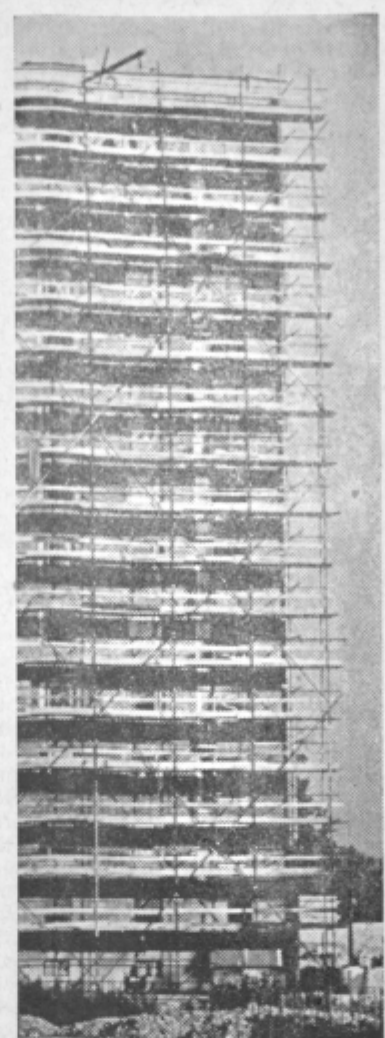
Razvoj konfekcijskega podjetja v Preboldu lahko samo pozdravimo. Gre namreč za uresničevanje načrta za utrjevanje konfekcijskih obratov, o katerem smo pisali v eni zadnjih števil.

Ob robu

MALO VEČ UVIDEVNOSTI

Pred dobrim mesecem so progovni delavci začeli popravljati savinjske progo pri Babnem in Ložnici. Ker jo popravljajo v vsej dolžini, so razumljivo razrili tudi cestne prehode. Vendar le-teh niso ponovno usposobili. Zanimivo je tudi to, da so prebivalci tega predela opozorili predelavca na to pomanjkljivost, pa jih je zavrnil, češ da ne bo nihče odločal o tem, kaj bodo oni delali in kako.

Pravice do tega, kaj in kako bo ta skupina delala, si nihče ne prisvaja. Gotovo pa je, da ljudem ni vseeno, če morajo s kolesi voziti čez domala neuporaben prehod in če to traja mesece. Ko bi vendar nekaj lopat drobnega gramoza pomagalo. Naj povemo še to, da je Cestna uprava sprva prehod uredila, vendar so ga progovni delavci znova razrili. Vprašanje je le, zakaj taka razlika v odnosu do ljudi?

Omet celjskega »nebotičnika« bo do v teh dneh dokončali. Celjani so pri tem delu imeli priložnost, videti nove kvalitete celne odre, ki so na gradbiščih domala izrinili klasične lesene odre. S tem cevnim odrom, ki je tehnična novost na naših gradbiščih — tvorijo ga zvarjeni elementi — je imelo gradbeno podjetje »Ingrad« precej težav. Mimo tega, da je silno drag (9 milijonov din), so morali nanj dolgo čakati, kar je zavrlo pravočasno dograditev stolpnice.

Novega cevne odra je za okoli 1500 m², kar zadošča za polovico stolpnice. Podjetje ima tako že okoli 4500 m² cevni odrov, to pa je dovolj za trenutne potrebe. Pri gradbenem podjetju Ingrad namreč težijo, da bi vsa dela, kjer so potrebni odri, izvajali z montažnimi cevimi odri, ker jih lahko hitreje sestavijo in odstranijo, neprimerno bolj so trpežni in predvsem, ker zagotavljajo večjo varnost zaposlenih.

Vozi mi vlak v daljave...

V sredo dopoldne je iz Celja odpotovala IV. celjska mladinska delovna brigada »Karla Destovnika-Kajuha« na gradnjo avto ceste. Brigada celjskih srednješolcev šteje sto pet članov (največje dopustno število), četudi se je v brigado javilo sto dvajset mladincev. Med brigadirji je sedemindvajset deklet in trideset članov ZK. Komandant

je Emil Rojč, dijak učiteljskega, sekretar pa Stjepan Premrl, absolventka učiteljskega.

Na zaključni brigadni konferenci sta brigadirjem govorila tovariš Stane Divjak, organizacijski sekretar OK ZKS Celje in zastopnik Cinkarne tov. Franc Mavec, ki je izročil brigadirjem zastavo — Cinkarna je namreč prevzela pokroviteljstvo nad brigado.

H. S.

SEMINAR ZA MEDICINSKE SESTRE

Pred kratkim je bil v Celju seminar za medicinske sestre, ki delajo v bolnišnicah. Seminarja so se udeležile medicinske sestre iz vseh slovenskih bolnišnic razen iz celjske. Pobudo za organizacijo seminarja je dalo Društvo medicinskih sester LRS, pripravila pa ga je celjska šola za medicinske sestre. Seminar je potekal po sistemu dela po grupah in je uspel, kar je še zlasti pomembno, ker se v zadnjem času vprašanje nege bolnikov postavlja v ospredje.

Udeleženke seminarja so si ob koncu ogledale še Novo Velenje in zdravilišče Dobro.

VISOKI POSLOVNI STROŠKI

Analiza poslovnih stroškov gospodarskih organizacij v celjskem okraju je pokazala, da mnoga podjetja razne izdatke, ki imajo značaj osebnih dohodkov ali pa izdatke za finansiranje investicij in vzdrževanja, štejejo in knjižijo med poslovne stroške. Delno je posledica tega nenehno naraščanje poslovnih stroškov podjetij, kar je v nekaj primerih privedlo do nenormalne strukture lastne cene izdelkov.

menaj fakultativne davščine. Načeloma se ti dohodki lahko uvedejo le po odobritvi zborov volivcev in ko je javnost podrobno seznanjena z namenom in pomenom teh sredstev za ureditev tega ali onega problema komunne. Praksa v preteklih letih je pokazala obratno. Odloki o taksah in drugih dopolnilnih prispevkih so bili izglasovani, ne da bi volivci

prej dali svoje soglasje za dopolnilno obdavčitev lastnih dohodkov. Teze novega zakona to še posebej poudarjajo. Tak sistem dela bi v veliki meri vplival na to, da se dopolnilna sredstva uporabljajo za posebne namene. To bi hkrati ojačalo družbeno kontrolo in vpliv volivcev na politiko komunne.

Sedma sila

GOSPODARSKI ADRESAR LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

V »Gospodarskem koledarju 1953« je bil objavljen prvi adresar za LR Slovenijo. Toda že po nekaj letih se je pokazalo, da ta adresar ni mogel več ustrezati svojemu namenu. Dinamika našega gospodarstva, njegov nagli razvoj in razmere, v katerih se je naše gospodarstvo razvijalo in delovalo, so povzročali vsako leto velike spremembe. Gospodarske organizacije so spreminjale naslove, pogostokrat so se preimenovali, selile so se iz svojih poslovnih prostorov v nove prostore, se reorganizirale, razdruževale in decentralizirale ali pa so se združevale pod novimi imeni in podobno. Vse to je povzročalo težave v odnosih med samimi gospodarskimi organizacijami.

Zaradi vsega tega so gospodar-

ske ustanove, gospodarske zbornice in gospodarske organizacije začele že leta 1954 razmišljati glede izdaje novega in popolnega »Gospodarskega adresarja LRS«.

Zbiranje podatkov za nov adresar ni lahko delo. Ne le v začetku, marveč tudi med samim delom — se pojavljajo težkoče. Zato se je uredništvo »Nove proizvodnje« odločilo, da bo po nasvetu naših gospodarskih ustanov, gospodarskih zbornic izdalo nov »Gospodarski adresar LRS«, ki bo izšel iz tiska leta 1960. Obsegal bo vse dejavnosti našega gospodarstva. Zajeti bodo tudi naši odnosi z inozemstvom, naš izvoz in uvoz in zato bodo objavljeni tudi vsi podatki o naslovih naših diplomatskih in konzularnih predstavništva v inozemstvu in podatki o inozemskih in diplomatskih predstavništvih v naši državi. Nadalje bodo zajete v adresarju vse naše kmetijske zadrage, poslovne zveze, farme itd.

Nov »Gospodarski adresar LRS« je našemu gospodarstvu nujno in potrebno. S tem člankom želimo nanj opozoriti vse gospodarske ustanove, zbornice, podjetja, gospodarske organizacije in upravne odbore, delavske svete in sindikalne organizacije, ki naj poskrbe, da bodo nudile vso pomoč uredništvu »Nove proizvodnje« pri izdaji tega adresarja.

KOLESA ČAKAJO NA STREHO

Se dober mesec pa bodo znova zašumele šolske učilnice. Otroci bodo enako kot doslej prihajali v šolo tudi s kolesi. Tam, kjer imajo kolesarnice, ni težav. V mnogih šolah pa so kolesa razmetana po dvorišču, ob ograjah in celo za ceste. Tudi v Žalcu je kolesarnica pri šoli zelo potrebna. Saj se posebno v to šolo vozi veliko otrok iz okolice s kolesi. Šola sama ne more izločiti za gradnjo kolesarnice potrebna sredstva, čeprav bi bila potrebna le streha. Zadevo bo moč urediti le s primerno pomočjo občinskega ljudskega odbora in žalskih podjetij. Na sliki — grmada koles šolarjev žalske osemletke na prostem. To vprašanje bo vsekakor treba rešiti še pred začetkom šolskega leta.

Neažurno knjigovodstvo in še kaj

stroške ter sodno takso. Kolikor pa je to moralno, je drugo vprašanje.

Pravih gospodarskih sporov je gospodarsko sodišče obravnavalo le manjše število. Ti so največkrat posledica površnosti pri sklepanju pogodb, ker se stranki ne dogovorita največkrat niti o bistvenih elementih pogodbe, kot je količina, kvaliteta in cena. Pogodbe, zlasti za dobavo sadja, zelenjave v letnih časih, se sklepajo kar po telefonu v obliki naročila. Največkrat ni dogovorjen način prevoza, embalaža, predaja in prevzem blaga, kar vse nato povzroča zelo komplicirane spore. Sodne obravnave kažejo, da se nekatere gospodarske organizacije sploh ne drže določil splošnih uzanc za blagovni promet. Zlasti pa ne takrat kadar odstopajo od pogodb, ker je prodajalec zamudil rok izdobe, ali poslal blago slabe kvalitete ter mu ga zaradi tega stavlja na razpolago.

Zaradi tega je zelo potreben in bo

do, da poslovanje še ni povsod zadovoljivo. Res je, da na število gospodarskih sporov vplivajo včasih tudi objektivni činitelji, kot n. pr.časne finančne težave zaradi nezadostnih obratnih sredstev, prekratki bančni roki za izterjavo dolžnikov itd. Vendar je potrebno pripomniti, da je pa precejšnje število sporov posledica subjektivnih činiteljev — precejevanje lastnih finančnih zmoglosti, nezakonita uporaba obratnih sredstev za investicije in nabavo osnovnih sredstev, neažurno knjigovodstvo itd.

Posebno poglavje s tega področja je špekuliranje nekaterih podjetij, ki kot dolžniki namerno zavlačujejo plačila svojim upnikom. S tem se dejanskočasno okorišča iz njihovih denarnih sredstev. Pri hitrem obračunu sredstev ima včasih gospodarska organizacija finančno večji efekt, če se koristi s tujimi sredstvi, kljub temu da plača za mudne obresti, pravne in izoršilne

Stevilni gospodarski spori, posebno tisti, kjer dejansko gre samo za pravočasno plačilno obveznost in v bistvu ni nič spornega, nam pove-

7 TISOČ KILOGRAMOV KUMAR

Če primerjamo preskrbo posameznih slovenskih mest, ugotovimo, da smo v Celju naredili velik korak naprej. Preskrba teče v redu, kar je pa še najbolj razveseljivo, tudi v zgodnji sezoni na trgu ni primanjkovalo zelenjave. Tudi izbira se je bistveno izboljšala.

Te ugotovitve so potrdilo, da je bila pravilna odločitev občinskega ljudskega odbora, da poma-ga obema celjskima posestvom pri tehničnem izpolnjevanju, urejanju toplih gred in podobno.

To se še posebno občuti v letošnji »mokri« sezoni, ko so težave s prevozi mnogo večje. Zanimivo je tudi, da so v zadnjem obdobju v Celju samo iz toplih gred Kmetijskega gospodarstva Lava prodali preko sedem tisoč kilogramov zgodnjih kumar. Teh v preteklih letih na celjskem trgu ni bilo.

Z ozirom na to, da je preskrba mesta letos ustavljena, tudi ne

Nova konfekcijska trgovina

V soboto, 1. avgusta bo v Celju odprta nova in hkrati prva trgovina z modno žensko in dekljsko konfekcijo. Kolektiv ustrezne tovarne »Vesna« v Zagrebu je v ta namen okusno in moderno preuredil prostore bivše specerijske trgovine »Pri zvonu« v Stanelovi ulici. Posebno nove prodajalne bo tudi brezplačna servisna služba. To je prvi primer v Celju, ki bo prav gotovo naletel na ugoden odmev. —mb

Okrožno gospodarsko sodišče Celje je v prvih 6. mesecih lanskega leta obravnavalo 1542 gospodarskih sporov, ki so nastali med gospodarskimi organizacijami in drugimi pravnimi osebami. Od tega so 567 upnikov odredili izvršbo z rubežem dobroimetja na dolžnikov tekoči račun, ker le-ti dolgov niso plačali niti po pravomočni sodni odločbi.

Letos je to sodišče v 6. mesecih obravnavalo že 1846 gospodarskih sporov. Od vloženih tožb je predlagalo izvršbo 627 upnikov.

Iz tega se vidi, da spori v primerjavi z lanskim letom, zlasti med podjetji in zadrugami, naraščajo. To ni normalen pojav, saj bi sporov moralo biti manj, poslovanje gospodarskih organizacij solidnejše, vodilo pa socialistična poslovna morala.

Številni gospodarski spori, posebno tisti, kjer dejansko gre samo za pravočasno plačilno obveznost in v bistvu ni nič spornega, nam pove-

Problem

Reka je lep kraj. Zdaj, ko se spodaj v Preboldu turizem tako hitro razvija in dobiva zmeraj širši pomen, bo tudi Reka deležna novih gostov. Kako tudi ne! Saj ima Reka toliko privlačnega. Veliki iglasti gozdovi, prekrasne jase, prostrane planine, lepo urejene kmetije in na njih dobri ljudje, vse to človeka znova in znova privablja.

Nekaj pa Reki vendarle manjka. Kaj? Ko človek popotnik pride do šole, do cerkve, kjer je prav lep in romantičen kotiček, se nima kje okrepčati, se za pet minut med stenami oddahniti.

Cisto slučajno sva se prav na tistem mestu srečala z nekim, zelo vnetim turistom iz Zagreba. In kaj me je najprej vprašal? Bom kar odkrito povedal. Rekel je, komu služi prostrano poslopje poleg cerkve. Jaz sem mu povedal, da je to župnišče, ki pa ne služi svojemu namenu. V Reki namreč nimajo stalnega duhovnika. Desetkrat, dvajsetkrat v letu pride iz Prebolca. Pa še takrat ne stanuje v župnišču, temveč pri kmetu, ki je tudi cerkveni ključar.

Vse leto so prostori prazni, neizkorišteni. Turist iz Zagreba je še enkrat preletel z očmi zgradbo pred nama in zmajal z glavo.

»Čudno. Pri nas o takih stvarih hitreje odločamo. Sicer pa, vsak po svoje... Skoda. Bila bi prav prijetna prehodna okrepčevalnica. Mogoče Turističnega društva Prebold. Ne vem. Vsekakor je škoda, velika škoda. Ljudje tod okoli bi lahko temeljito izkoristili prostore. In to z ne prevelikimi stroški. Čudim se, da ljudje tega ne vidijo...«

Kaj sem hotel? Mož je povedal resnico in jaz sem mu samo potrdil, da ima prav.

Ko sva se razšla, mi je misel ostala pri Rečanih. Koliko so si prizadevali, da so si napeljali elektriko! Niso samo govorili, oni so delali. In to dokaj složno. Premagali so vse težave, ki so jih spremljale pri tako velikem in odgovornem delu. Ker pa so Rečani ljudje, ki manj govorijo in raje primejo za delo, so delo zmogli, so mu bili kos. In če so zdrobili oreh, bi ne strli še lesnika?

Začnimo pri najmlajših, v šoli. Toliko jim mora učitelj govoriti, razlagati, jim pojasnjevati, kje vse se bodo lahko udeleževali, ko bodo končali šolsko obveznost. Ne pijančevanje, ne posedanje v zatohlih gostilnah, kulturno veselje, kulturno razvedrilo je koristnejše, plemenitejši. Ljudski oder, knjižnica in take stvari. Na to naj mislijo. Otroci pa učitelju enoglasno odgovorijo:

»Dajte nam prostor!«

In koliko je govora, posebno zdaj

v reformirani šoli, o gospodarskem, tehničnem pouku. Nato o koristnosti poslušanja šolskih radijskih oddaj, o lutkovnih odrih in o čem vse učitelj našim otrokom ne govori.

V Reki imamo en sam razred. In še ta edini ni najbolje opremljen. V njem se vrši pouk ves dan. Kako je potem mogoče misliti še na izvenšolsko udejstvovanje otrok? Tega pa si otroci tudi v hribovitih predelih želijo. Se toliko bolj! Tudi v Reki bi na nekaj takega lahko mislili. Čas je, in to skrajni, da dobi šola radio aparat. To je eno. Drugo: zagotoviti je treba finančna sred-

bi ji Rečani reki: Prosvetni dom. Tam bi bila knjižnica, dvorana in oder, tam bi tehnična delavnica in telovadni prostor za šolske otroke.

Kdo lahko to stvar uredi? Po mojem, naj jo sprožijo Rečani sami, pomaga pa jim naj Občinski ljudski odbor Zalec. Krajec, ki so izven kulturnih in gospodarskih središč, ne gre zapostavljati. Se toliko manj, ker možnosti so. Treba je pametne presoje, dogovora, posvetovanja, nekaj finančnih sredstev, dobre volje in pridnih rok.

Nekam nejevoljni so bili Rečani še pred letom, ko so si svetili s pe-

v Reki nad Preboldom

stva — vsaj minimalna — za nabavo najnujnejšega orodja. Tretje, kar bi po vseh pravilih in dolžnostih morali postaviti na prvo mesto je, dobiti nove prostore. Prostori pa v Reki sol župnišče bi se dalo z ne prevelikimi stroški preurediti v prav čedno kulturno ustanovo, ki

trolejkami. Danes svetijo z elektriko! Kako radi bi Rečani prišli za kulturno delo (saj so po svobodi zaigrali lepo število ljudskih iger!), ko bi imeli svoj Prosvetni dom. In do te ustanove Rečani lahko pridejo. Mar ne?

Drago Kumer

Tone Skok: Konja (skica)

Skladnost med starim in novim

Na prostoru današnje tržnice v Celju bodo zgradili novo sodno palačo. Načrti so pripravljeni, sredstva odobrena, zdaj je treba začeti samo še graditi.

Toda tu se vprašujemo: kakšno poslopje spada v okolje, ki ga sestavljajo izključno zgradbe standardnega evropskega sloga. Značilnosti teh stavb so: težišče gradnje v prizemlju, poudarjen centralni del (vhod, ki je pri monumentalnih zgradbah podprt še s stebri), pokončna okna in njih notranja delitev (zlati rez) in strma streha.

Med tovrstne zgradbe v sedanjem središču mesta nameravajo zgraditi zdaj sodno palačo, ki bo imela ravno streho (brez napuša), izidek, ki kar lebdi v zraku, z okni, ki so širša kakor visoka in svojevrstno nesimetrično deljena, pa niti ne vsa enaka. Na pročelju je vsega pet raznovrstnih tipov oken. Kakor kaže idejni osnutek, zares moderna zgradba, sama na sebi neoporečna in hvale vredna.

Toda, kako spada takšna zgradba med druge stavbe, ki so čisto drugačne v bistvu? Vsakdo more priznati, da je skladnost porušena in da moderno s starim na ta način ne moremo združiti. Nikjer ni rečeno, da bi sodna palača, ki jo nameravajo graditi, ne smela biti moderna. Narobe, mora biti! Toda tudi moderne zgradbe moremo graditi tako, da dosežemo skladnost s stari. Ohraniti moramo samo prvine in značilnosti starih zgradb. Z majhnimi spremembami bi mogli doseči, da bi sedanji načrt spremenili tako, da bi zgradba povsem pristojala v sredo med starejša poslopja. Pomisliti moramo zdaj, da nam ne bo kasneje žal!

Kadar v Celju razmišljamo o dograjevanju na mestih, ki so bila med vojno porušena, se nehotne spomnimo zgradb, ki so stale tam pred leti. Nikomur sicer ne pride na misel, da bi posnemali stare konstrukcije

in dograjevali mesto po starih vzorcih. Toda novo, kar bo nastalo na mestu starega, je treba vskladiti s celoto, sicer bo naše mesto zapravilo svoj zgodovinski videz. Vse Celjane, ki imajo kakšne stare slike mesta ali posameznih ulic s pročelji hiš, naprošamo, da nam te slike posredujejo ali posodijo. Skupaj z izdelkom za urbanizem bomo namreč poskusili obnoviti podobo nek-

danjega mesta in tako ohraniti del preteklosti za zgodovino.

Mislím, da ni Celjana, ki ne bi bil ponosen na mesto, kjer živi, posebej še, ker sodi Celje med najlepša mesta v naši domovini. Vsi skupaj pa moramo skrbeti, da bomo to lepoto in enovitost ohranili. Ena zgradba, bodisi sama na sebi še tako čudovita — pa more videz našega mesta povsem pokvariti!

ŠE PTIČKI SO VESELI

Prejšnji teden je bila v Storah krstna predstava Rošve-Cerereve spevoigre »Še ptički so veseli«. Dvorana je bila nabito polna in publika je z navdušenjem sledila izvedbi.

Navzoča sta bila tudi avtorja — pisatelj Fran Roš in komponist Anton Cerer, ki so ju ob tej priliki prireditelji Svobode iz Teharij nagradili s šopki cvetja.

Po uspehi predstavi v Storah so

igralci nastopili še v Grižah in Petrovcih, kjer so prav tako želi velik uspeh.

U. A.

MIKLOVA ZALA V TRNOVLJAH

Prejšnjo soboto so mladi amaterji iz Trnovelj uprizorili Miklovo Zalo, vendar kljub temu, da so se mladi igralci skupaj z režiserjem potrudili, občinstvo ni pokazalo večjega zanimanja.

M.

Šola v Rogatcu v težavah

V celjskem okraju imamo edino mešano slovensko-hrvaško šolo v Rogatcu. Šola v takem sestavu deluje že polno leto in je v precejšnjih težavah. Največje vprašanje predstavljajo prostori. Število otrok iz leta v leto raste in po potrebo je jeseni odpreti dve učilnici ali v najslabšem primeru vsaj eno. Sedanje upraviteljevo stanovanje, je samo za stanovanje preobširno, saj so sobe skoraj tako velike kot učilnice in bi se s kromno preureditvijo mogla pridobiti dva prostora za pouk. Toda šolski upravitelj se ne more preseliti, ker nima stanovanja, pa čeprav ima v Rogatcu lastno hišo. Stanovanjska uprava bo vprašanje upraviteljevega stanova-

nja morala rešiti, ker je v interesu ljudstva na hrvaški in slovenski strani, da se pogoji za uspešno delo na šoli še pred septembrom uredi.

Kljub težavam pa je v tekočem šolskem letu delo na šoli bilo uspešno. Vpisanih je bilo 287 otrok, od tega 75 hrvaških učencev. Učni uspeh 91 % je zelo lep in dokazuje, da so se prosvetni delavci potrudili. Šolarji so redno obiskovali pouk, saj je povprečni letni šolski obisk 96,5 %. Šolski odbor si prizadeva, da bi šola čim bolj uredili, toda gmočnih sredstev vedno primanjkuje. Vsekakor pa bi bilo nedolžno nujno potrebno rešiti vprašanje učilnic in hkrati vprašanje upraviteljevega stanovanja.

Vrnil se bom

(Nekaj ugotovitev)

Filmi naše domače produkcije niso tako redki, da bi jim že zato morali priznati neko brezpogojno veljavo. Tudi jih pred sodbo ne štiti misel, da so plod mlade breztradicionalne filmske industrije, točneje, ateljejev. Se najmanj pa jih pred sodbo brani okoliščina, da nastajajo v specifičnih pogojih družbene rasti in duhovne preobrazbe. Če je namreč film umetnost, v čemer si do danes še tako strokovnjaki kakor laiki niso na jasnem, pa tudi, če ni, je in ostane njegova poglavitna naloga v tem, da oživila vrednote preteklosti, kakor te, ki nastajajo danes. Potemtakem torej posega tudi v neposredno vsakdanjost.

In eden takih filmov, ki je deloma segel deloma samo skušal seči v neposredno vsakdanjost (z ekipo »Morava« filma) je bil film Vrnil se bom. To je film, ki mu sicer ne manjka dobre in premišljene igre, mu pa zato tem bolj manjka vse drugo. Je tu in tam močno melodramatičen, in v nekaterih prizorih nikakor ni mogel uiti osladnosti. Režiser je namreč skupaj s scenaristom uporabil vse tiste efekte, vsa tista naključja, ki jih gledalec vidi že prej, preden jih pokaže scena. In ne glede na to, da je sicer tudi v tem neka in nekaj logike, ostaja vprašanje verjetnosti še zmerom odprto. Ni namreč verjetno, da bi v življenju šlo vse tako kakor gre običajno v filmih in etični problem centralnih oseb še z besedami »Vrnil se bom« ni rešen.

Tema pa je sodobna. O tem priča v bistvu čudaški direktor muzeja, njegova v bistvu nesrečna žena in njena starodavna ljubezen — človek, žrtev vojne, ki zaradi pohabljene boleha za kompleksom manjvrednosti. Da gre torej za ljubezenski trikot, se samo po sebi razume, da pa mu filmska realizacija, potem, ko smo videli že nekaj boljših filmov domače produkcije, ni dorasla, je manj razumljivo. Psihološka akcija je našla svojo edino utemeljitev, svoj izraz v trpeči mimiki glavnega junaka in deloma v deliktu, zagrešenem v kavarni. Kar se potem zgodi še pred sodiščem, je samo razčlemba in pojasnilo pojma, da je šlo vendarle za uboj človeka in zato storila pri dejanju ne štiti nobena olajševalna okoliščina. V celoti deluje ta scena groteskno.

Parižanka v francoski omaki

Brigitte Bardot je zares očarljivo bitje, posebna poslastica za sladokusce in ljubitelje dražljivih form. Topot so jo servirali v omaki plehkega razkošja, začinjeni z ministri in državniki in tako dalje. V omaki je kakor poprovo zrno plaval angleški princ, ovesen z zlato vezinno, ko da si je sposodil obleko pri vratarju hotela Imperial v New Yorku. Zelo prijazen princ, zelo galanten, zelo šarmanten. Skratka Charles Boyer, ki se je prehladil in kihal — tudi zelo galantno. Prehladil se je v Nici in preživel tam nadvse zabaven večer z BB (ki je v 5 minutah knokautirala prav toliko trgovcev z belim blagom) itd. itd. Dialogi zelo duhoviti, situacije zelo

Starec je umiral. Popoldne sem ga obiskal v njegovi podstrešnici, dobro uro od mojega stanovanja, čeprav bi bil moral odpotovati.

Na stopnicah sem srečal upokojenega podnarednika. Prihajal je od starca. Povedal mi je, da je zdravnik pravkar odšel, da je starac zelo slab in da nemara ne bo preživel niti nocojšnje noči. Čutil se je zapostavljena; v roki je držal recepte. Trikrat je ponovil, da je namenjen v lekarno.

Starec je spal. Bilo je neznosno vroče. Sklonil sem se nad posteljo in mu pogledal v obraz. Čudno se mi je zdelo, da se ni prav nič spremenil; le veke so bile nabrekle in mogočna brada se mi je zdelala še bolj zmršena in zanemarjena kot sicer.

Sedel sem in si brisal znoj, ki mi je v kurkih tekel s čela. Sonce se je

zaprav ves ta trud, vse to trdovratno prizadevanje brez smisla, ti večni klovi, nadoživeti harlekin in cirkuške prikazni, podobne izdelkom podeželskega fotografa.

»Moral bi končati klovnova predzrcaloma, je rekel starec slabotno. »Da,« sem odgovoril, ne da bi se obrnil. Pogledal sem veliko platno na stojalu. Bilo je poslikano z nekaj okornimi črtami: skica klovnova, ki se gleda v zrcalu. Medlo, negotovo, boječe, ko da je risal začetenik.

»Vem, je rekel starec. »Slabo je. Zelo slabo.«

Hotel sem nekaj reči, pa se nisem mogel ničesar spomniti. Nastala je mučna tišina. Končno sem zamrmral: »Ali kaj potrebujete?«

»Ojla nimam več,« je rekel. »In tubo bele barve.«

Govoril je s težavo. Njegov glas je bil hripav in skoro čisto tihi.

Obljubil sem mu, da mu oboje

Starčev klovn

z vso močjo upiralo v streho, skozi podstrešno lino je udarjal vroč zrak, prenašičen z vonjem po katranu; brnenje mešalca mi je legalo na možgane kot gosta koprena. Da bi premagal spanec, sem si pričel gotovo že stotič ogledovati liste in platna, razobešena po umazanih stenah. Starec je bil slikar, povprečen

slikar, ki že nekaj let ni imel moči, da bi končal sliko. Živel je od miloščine, imel je obilico načrtov, ki je o njih nenehno govoril. Iz somraka so gledale vame znane podobe, zoprno znane, prazne in prisiljene. Obšla me je mučna misel, čemu prav-

pošljem še danes. Postalo mi je neznosno mučno. Rekel sem, da se jutri spet oglasim in se brž poslovil.

V mestu sem spet srečal upokojenega podnarednika. Dal sem mu barvo in olje. Potem sem se potikal po mestu. V restavraciji, kamor zahajam, sem naletel na znanca in z njim prebil dolgočasen večer. Tožil je, da je prehladen in proti deveti šel spat. Nisem vedel, kam naj se denem. Obiskal sem neko znanako. Dve ali tri ure mi je pripovedovala zgodbo o neki svoji sorodnici, ki se odpravila v Suico. Potem sem se spet potikal po ulicah, sedel uro ali dve v nočnem lokalu in se proti trem jutraj napotil domov. Nehote sem krenil po daljši poti in se na vsem lepem znašel pred hišo, kjer je umiral starec. Vežna vrata so bila odprta. Vzpel sem se na podstrežje in obstal pred slikarjevimi vrati. Skozi pranje je svetila medla luč. Vstopil sem in obstal kot ukopan.

Pred mano je v siju petrolejke ležal vznav staro slikar. Desna roka je krčevito stiskala čopič. Okrog stojala so bile razmetane barve. Njegov obraz je bil bel kot vošek. Prelomljena tuba bele barve, ki je po vsej priliki ni mogel drugače odpreti, je ležala prazna na tleh.

Dvignil sem petrolejko in pogledal na platno. Zdrznil sem se in onemel sprito pretresljive, tesnobne moči, ki je dihala iz slike. Mlad klovn se sklanja nad zrcalom: iz njega stirmi izmučen obraz starca. Njegove oči so votle in prazne, ustnice spačene, kakor v smrtnem boju. Njegove oči z grozo gledajo to svojo podobo. Gib leve roke nakazuje prizadevanje, da bi se odtrgal od zrcala, vendar ga nepremagljiva sila priklepa k njemu. Ne more ubežati pred samim sabo.

Pogledal sem mrtvega starca. Njegov obraz se mi je zdel spokojen: obraz človeka, ki je opravil svoje delo.

Zbudil sem hišnico in ji povedal, da je starec pravkar umrl.

Zadovoljstvo je edino, za kar naj človek živi. Nič tako ne stara kakor sreča.

— o —

Samo ta, kdor svojih računov ni poravnal, sme upati, da bo v veliki trgovci živeli dalje.

£.A. POE: UMOR v ulici MORGUE

Duševne lastnosti, ki jih običajno imenujemo analitične, so po svoji naravi analizi težko dostopne. Ocenimo jih lahko le po njih učinkih. O njih vemo poleg drugega tudi to, da pomenijo vsakomur, kdor je obilno z njimi obdarjen, vir največjih uspehov. Kakor se silak veseli svojih telesnih moči in nahaja posebno zabavo v vseh vajah, ki mu krepijo misli, tako se veseli analitik svojih duševnih sposobnosti, ki zmorejo razvozlati zamotane uganke. Pri reševanju najrazličnejših problemov razvija bistroumnost, ki se zdi povprečnim umom nadnaravna. Njegove rešitve se zdijo kakor intuitivni poljski, čeprav so le posledica spretno uporabljene metode.

Ko sem se spomnil 18... leta mudil v Parizu, sem se seznanil z Avgustom Dupinom. Mladi mož je bil potomec bogate familije, ki je bila zabredla v hudo revščino. To ga je tako potlo, da se je umaknil svetu in pustil vsemar vsa prizadevanja za izboljšanje svojega položaja. Odpovedal se je malone vsem zabavam in živel ob skromni renti, ki mu je še ostala.

Prvič sva se srečala v neki knjigarni v Rue Mortmartre. Zbližalo naju je naključje, da sva oba iskala neko zelo redko in zanimivo knjigo. Od tedaj sva se pogosto srečavala. Z velikim zanimanjem sem poslušal zgodovino njegove družine, ki mi jo je pripovedoval z odkritosrčnostjo, lastno Francozo, kadar govori o samem sebi. Presenetila me je njegova izobraženost, predvsem pa redka svežina duha in živahnost njegove domisljije. Njegova družba mi je na moč ugajala in tega mu tudi nisem prikrival. Domenila sva se, da bova stanovala skupaj, dokler bom živel v

Parizu. Ker sem bil bolj pri denarju kot on, sem najel dokaj zahemarijeno hišico nenavadnega videza, ki je stala v odročnem samotnem delu Faubourg Saint Germaina. Opremila sva jo v slogu, primernem fantastični mračnosti najinega običajnega razpoloženja.

Obiskov nisva sprejemala. Svojih prejšnjih znancev in prijateljev, ki sem si jih bil pridobil kar precej, nisem obvestil o spremembi svojega bivališča. Dupin pa je že več let živel tako samotno, da ga je v Parizu komaj še kdo poznal.

Moj prijatelj je bil zaljubljen v noč zaradi nje same. Pridružil sem se kakor vsem drugim — tudi tej njegovi muhi. Nasploh sem se čisto prepustil njegovemu vodstvu, prilagodil sem se nekaterim njegovim čudnim navadam, ki so običajno posledica trdovratnega in dolgotrajnega samotarjenja, in brez bizarne domislje. Ker pa se noč ni hotela zmeraj muditi pri naju prostovoljno, sva si omislila nadomestilo. O prvem svitu sva trdno zaprla hrastove naoknice najine stare hiše, okna sva zagrnila z debelimi zatemnitnimi zavesami in prizgala nekaj odklavljenih sveč, ki so izžarjevale slabotno žarko. Z njih pomočjo sva tedaj zazibala najini duši v sanjarjenje — brala sva, pisala in se zabavala, dokler nama ni ura napovedala prihod resnične teme. Tedaj sva pobitela na ceste, kjer sva postopala in nadaljevala najine pogovore. Pogosto sva blodila pozno v noč in iskala v motni luči in globokih sencah objudene mesta tisto neskončnost duševne pobude, ki si jo zna priskrbeti nemo opozovanje.

Ob teh priložnostih si nisem mogel kaj, da ne bi vedno znova opazil in

občudoval Dupinove nenavadne analitične nadarjenosti, čeprav mi je to že dalo slutiti njegovo bogato duševno življenje. Kazalo je tudi, da goji z velikim veseljem ta svoj dar in odkrito mi je priznal, da pomeni zanj vir premožnih užikov. S tihim hibanjem se je včasih hvalil, da ima zanj večina ljudi okence v prsih in pri priči potrdi podobne trditve s presenetljivimi dokazi o poznavanju mojega duševnega življenja. V takih trenutkih je bil hladen in odsojen, njegove oči so brezizrazno bujile predse in njegov glas, ki je bil sicer mehki tenor, se je vzel v visok diskant, ki bi bil smešen, če ne bi bile besede izgovorjene posebno razločno in premišljeno. Kadar sem ga opazoval v teh razpoloženjih sem se vedno znova spomnil na staro filozofijo dvih jazov, in zabavala me je misel, da imam pred sabo dvojnega Dupina — ustvarjalnega in razdiralnega.

Iz življenja na naši vasi

Več krme, mesa, mleka in gnoja

GESLO, S KATERIM STOPAMO V KOMPLEKSNO KOOPERACIJO

Po številnih posvetovanjih političnih, gospodarskih, zadržnih in strokovnih forumov je bila včeraj pri Okrajnem komiteju ZKS seja, katere so se udeležili predsedniki občin, sekretarji komitejev in najodgovornejši kmetijski aktivisti. Na tej seji so bila dokončno pretresana načela letošnje akcije v kmetijstvu, hkrati pa je bil dan startni znak za začetek konkretnega izvajanja nalog, ki jih predvideva akcijski program za kmetijstvo v jeseni letos in a pomlad prihodnjega leta.

V prihodnjih dneh bodo podobna posvetovanja političnih in zadržnih aktivistov po občinah, tem bodo takoj sledile razširjene seje zadržnih svetov in kjer bo potrebno, tudi vaški sestanki.

Izkristalizirani principi zadržnega sodelovanja na široki osnovi so zdaj znani. V hmeljarskem področju je vsa kmetijska proizvodnja podrejena hmeljarstvu in s tem v zvezi tudi živinoreji, na ostalih področjih pa je živinoreja prvenstvenega značaja. Pripravljeni so že osnutki pogodb, ki jih bodo zadržniki sklepali z zadrugami. Osvojeni sta bili dve vrsti pogodb. Ena za hmeljarje, druga pa za ves ostali kmetijski predel našega okraja.

Osnovne značilnosti kompleksne kooperacije, ki naj zajame 30,6 % vseh obdelovalnih površin v okraju, očitno vodijo naše kmetijstvo k prelomnici. Prišel je čas, ko družba ne more več trpeti slabo obdelanih površin in treba na osnovi zakona o izkoriščanju zemljišč (izšel bo že

septembra), koristi družbe na kmetijskem področju gospodarstva tudi sankcijsko izvajati.

Razsodni in napredni kmetovalci bodo zategadelj v vključitvi v kompleksno kooperacijo, ki te osnovne norme o donosih že vključuje, ubili dve muhi hkrati. Prvič ker kooperacijska proizvodnja dviga njemu samemu donose in dohodke, drugič pa, ker se bo lahko zavedal, da izpolnjuje svoje naloge, ki jih celotna družba od njega zahteva.

Kot je že rečeno je živinoreja osnovna akcija, ki se je te dni začela konkretno izvajati. Predvideno je, da bi v doglednem času dosegli v višinskih predelih eno, v nižinskih pa eno in pol glave živine na hektar obdelovalne zemlje. Jasno je, da tak načrt povleče za seboj vso drugo kmetijsko proizvodnjo, predvsem povečanje donosov v trav-

ništvu, sajenju in setvi krmnih rastlin, krmnih žitaric itd. Ostale kulture pa bomo prav tako z uvajanjem prvovrstnega semena, z uporabo sodobnih agrotehničnih ukrepov, učinkovito zaščito, morali dvigniti na kolikor mogoče visoko donosnost. Zato je bil sprejet predlog, da za kooperacijsko proizvodnjo sme biti uporabljen le uradno priznano seme.

Sklep sekretariata Okrajnega komiteja je bil, da so za izvedbo akcije odgovorni vsi politični aktivisti, predvsem pa občinski komiteji, organizacije Zveze komunistov, SZDL itd. V akcijo morajo končno poseči tudi sindikati, zlasti tam, kjer v delovnih kolektivih delajo polkmetje z večjimi površinami zemlje, ki so bile doslej najslabše vključene v proces dvigovanja kmetijske proizvodnje.

»Grenka roža« zori

Cez dobrih štirinajst dni bodo Savinjsko dolino preplavile množice obiralec. Da bi zvedeli, kako obeta letošnji pridelek, smo se obrnili na upravnika poslovne zveze v Zalcu tovariša Karla Kača.

Letošnji pridelek hmelja v glavnem dobro kaže. Precej visoke donose bodo imela posestva in številni zadržniki, ki so v kooperacijskem sodelovanju z uporabo vseh agrotehničnih ukrepov in boljšim nači-

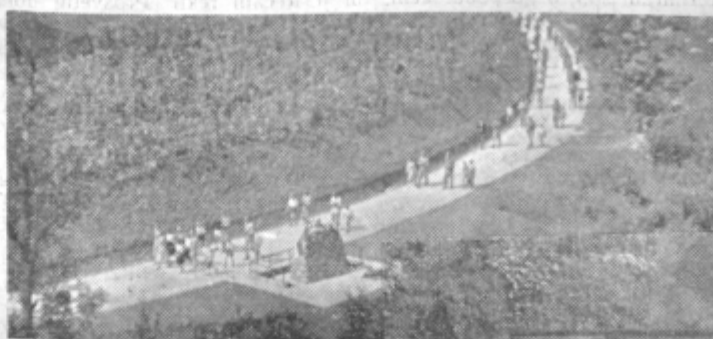
nom obdelovanja dosegli večjo in boljšo proizvodnjo. Letos so se očitno izkazale žičnice s svojo prednostjo pred hmeljevskimi. Panoge so v žičnicah veliko boljše in zlasti v vrhovih nastavile bogat plod.

Računajo, da bodo na vseh hmeljiščih letos dobili okoli 1400 kg hmelja, zelo pogosti pa bodo primeri s 1800, pa tudi do 2200 in 2400 kg na hektar.

Zanimalo nas je, kako bo potekalo pospravljanje »zelenega zlata«.

Marsikaj je še odvisno od vremena v naslednjih štirinajstih dneh. Računajo, da se bo obiranje začelo sredi avgusta. Za obiralec je urejeno vse tako, kot je bilo lani, 25 odstotni popust na železnici velja za obiralec od 1. avgusta do 1. septembra do postaj od Grobelnega do Velenja. Obiralcem bodo plačevali za škap nabranega hmelja po 55 din brez hrane, in 45 din s hrano. -c.

REPRIZA »ŽIVEGA ZIDU«

Po cesti, stisnjeni ob Gračnico, je korakala kolona. »Nemci« obdani z živim zidom otrok (zgoraj). Partizan je stegnil roko po brzostrelki. Potem pa... Grob in spomenik v spomin junaka Badovinca (desno).

V strminah na obeh straneh Gračnice sta pritajeni k tlom čakali »partizanski« zasedi. Nekaj desetih korakov zadaj tik za ovinkom se je pomikala nepretrgana vrsta. »Stirinajsta...«

Po cesti iz smeri Rimskih Toplic se ob Gračnici navzgor približujejo »Nemci«. Pred seboj pehaajo šolske otroke, ki so jih zadržali na poti domov. Počasi se pomika kolona obdana z zidom otrok...

»Partizani« v zasedi se ne morejo odločiti... Za njimi je »divizija«, ki se zanaša na zasedo, pod njimi »sovražniki«, obdan z otroki...

Zvižg... Zadržale so strojnice, zapele brzostrelke, odjeknilo so puške v ozki grapi. Kolona v dolini se je razpršila. Otroci so se pognali v beg proti izhodu soteske... Globačo je prekril dim od eksplozivne bombe. Ob cesti in ob potoku ležijo postave z jeklenosivimi čeladami na glavah...

Streljanje pojenja. V strmini se iz grmovja izluči postava krepkega partizana. Steče navzdol, prebreds Gračnico in se splazi do bližnjega »švaba«, ob katerem leži in vabi brzostrelka. V trenutku pa, ko se partizanov roka stegne po orožju, v spodnjem koncu soteske zagrmí rajal. Partizan omahne...

Taka je bila repriza »Živega zidu« na praznikih vstaje slovenskega ljudstva. Spopad v soteski ob Gračnici je ponazoril odred predvojaške vzgoje iz Laškega v sodelovanju z organizacijo Zveze borcev in pionirji iz okolice šole na Lokavcu. Dogodek pred petnajstimi leti se je v resnici od-

Stane Terčak, udeleženec bitke ob Gračnici, s sedaj odraslimi žrtvami živega zidu. Od leve proti desni (v oklepaju leta, ki so jih takrat imeli): Florjan Tašker (12), Peter Deželak (14), Vera Teršak (5), Silvo Kajtna (14), Martin Blatnik (12) in Alojz Štaut (13). To seveda niso vsi, le ti, ki so se udeležili proslave ob Gračnici.

Julijska številkasodobnega gospodinjstva

Prva zanimivost, ki jo revija prinaša, je uvedba novega poklica pri nas. To je poklic gospodinjstvenega tehničarja. Zanimanje si pridobijo kandidati potrebne izobrazbe na Ekonomski srednji šoli v Kopru — na odseku za gospodinjstvo.

Članek o porabi električne energije v gospodinjstvu, cene, ki jih naj prikazujemo, je vreden temeljitega pregleda in razmišljanja. Da moremo na področju najti svoj kotiček, kjer se bomo lahko ogledali nemiru v prenapolnjenem stanovanju, vam najbrž še ni prišlo na misel. Toda sedaj, ko ste dobili nasvet, bi veljalo idejo uresničiti.

Domšča pralna sredstva niso spričo poplave tovarniških izdelkov prav nič manj učinkovita in jih, zlasti proti koncu meseca kaže uporabljati. Tudi o tem v Sodobnem gospodinjstvu.

O prehrani starejših ljudi, o siru v naši prehrani, o konzerviranju bodo zvedele marsikaj novega naše gospodinjstvo, revija pa prinaša tudi nekaj nasvetov k omejenim temam.

Za matere nekaj o nevarnostih otrok. Če pa ste že omejele svoje izdatke in šivale same, boste za polne dni našle nekaj dobrih nasvetov in krojev.

Dvanajstkrat na leto vas obišče Sodobno gospodinjstvo, zato ne odlašajte in ga naročite.

O.

Žena • dom • družina

Za lepši izgled našega mesta

O Celje, mesto belo...

Od daleč morda res dela vtis belega mesta, vendar do takšnega resničnega vtisa še kar precej manjka. Zal, da so temu še vedno v glavnem krivi posamezniki, katerim pa je zadnji čas dopovedati, da je njihovo mesto ogledalo njihove lastne kulture in občutka za lepoto. Da je Celje eno najlepših slovenskih mest, je splošno priznano, za Celjane pa je brez dvoma najlepši kraj pod soncem. Prav zato pa je potrebno, da se vsak izmed njih trudi širiti sloves, ki ga priznava uživamo.

Zato je na nas, da vložimo vse moči in pridobimo mestu sloves tudi s stališča negovanosti. Čuvajmo parke, ki so tako lep okras, pa tudi priljubljen prostor za starejše in

matere z otroki. Če v majhnem parku utrgamo za vazo doma eno cvetko, ne bomo prištedili niti omembe vredno vsoto, v parku pa se bo po nekaj takšnih oskrumbah to zelo poznalo. Vredno pripomniti je še, da je namen parkov tudi čiščenje zraka v mestih, kjer so plini industrijskih objektov zelo za zdravje prebivalcev. Zato spoštujemo nasade tudi kot koristnega zaveznika v borbi proti tako imenovanim boleznim civilizacije.

Drugo poglavje tega problema pa je snaga na ulicah. Se vedno lahko na pločnikih preštejemo število ta dan prodanih »lučk«, čeprav so prav za njihove ovojnice papirje namenjeni koši ob stojnicah. Tudi prazne škatle cigaret so poglavje zase. Te ležijo v vrtovih ob cestah, na pločnikih, na tleh v trgovinah, uradih

in drugje, čeprav so koši za odpadke celo z opozorili postavljeni zelo na gosto.

In še nekaj! Nikogar, ki gre mimo vašega doma, ne zanimajo vaše stvari, kot n. pr. oprano perilo in podobno. Tega je pri nas sicer že malo, vendar se še zasledi. Zunanji izgled hiše je izkaz tistih, ki v njej živijo. Ob tej priliki pozdravimo domislico vodstva Komunalne banke, ki je okrasila svoje balkone s cvetjem, kot je to imel že prej občinski ljudski odbor in še nekatere ustanove in podjetja.

Moj otrok noče nič jesti

To je vzdihnila te dni marsikateri mati, ko je otrok zavračal kakršnokoli hrano, ki mu jo je ponudila. V mnogih primerih se matere tedaj zatečejo k siljenju, kar pa nikoli ne obrodí želenega uspeha. Nasprotno! Otrok ima po tem običajno še manj teka in odklanja celo svoje »najljubše« jedi. To velja na splošno za otroke vseh starosti, pa tudi za odrasle, kar vemo iz lastne izkušnje. V takem primeru je najpametneje počakati, da se bo otroku vrnil tek, to pa bo brž, ko bo popustil pritisk v zraku.

Majhnim otrokom, ki še ne znajo povedati kaj želijo, moramo večkrat na dan nuditi nekoliko ohlajenega kamličnega čaja, ker je prav žela tista, ki jim ubija tek.

Nekoliko starejšim otrokom pa pripravljamo lahko prebavljivo hrano, mnogo solat in sočivja. V zelo vročih dneh naj doma nikoli ne manjka presnega sadja, pa otroci navzlic temu, da bodo mnogo manj jedli, ne bodo hujsali. Telo namreč v vročih dneh oddaja znatno manj kalorij in jih zato tudi manj potrebuje.

Eva

Dnevne kolonije

Da bi v času počitnic razbremenili starše in hkrati razvedrili otroke, je Društvo prijateljev mladine v Celju organiziralo dnevne kolonije pri Petričku, letovanja, ki trajajo dvajset dni vsak dan razen ob nedeljah, praznikih in slabem vremenu. Otroci se v času od osme ure zjutraj do druge popoldne udeležujejo najrazličnejših iger.

Tisti, ki za kolonijo vedo, so navdušeni in hodijo k Petričku vsak dan skozi vse počitnice — nekatere družine so poslale kar vse svoje

otroke, kar pomeni, da so uvideli koristnost, da bi bili otroci pod dobrim pedagoškim vodstvom in na svežem zraku; vendar pa ljudje na sploh o teh kolonijah vedo premalo, saj udeležba otrok klub smešno nizki ceni 200 do 400 din za dvajset dni, kolikor potrebujejo za dva obrok malice dnevno in kosilo v I. gimnaziji, ne kaže prevelikega zanimanja.

Vodstvo želi, da bi se teh kolonij udeležilo čim več otrok.

Kooperacija v hmeljarstvu se je obnesla

RAZGOVOR Z NAPREDNIM HMEJARJEM — ZADRUŽNIKOM JOZETOM JELOVSKOM

Upravnik poslovne zveze v Zalcu tov. Karl Kač in zadržnik Jože Jelovšek na robu žičnice: Pogovor o donosu...

Ko sva z upravnikom poslovne zveze tov. Karlom Kačem ogledovala hmeljišča po Savinjski dolini, je slučajno naneslo, da sva se srečala tudi z znanim hmeljarjem Jožetom Jelovškom.

Spotoma smo se zapletli v razgovor o letošnji letini, ko smo obšli njegova hmeljišča.

— Cisto zadovoljen nisem, je pripovedoval tov. Jelovšek. Deževje je nekatera hmeljišča poplavljal. Tam bo pridelek slabši. Največ si obetam od žičnice, pa tudi tam je spodnji del panog deloma uničila peronospora. Naša zaščitna služba ni vselej dohajala...

Hmelj v žičnici je zares lep. V vrhovih je gosto nastavil. Med vrstami je prava »debela« senca. Tovariš Jelovšek sodi, da bo na tej parceli vsaj 2200 kg pridelka na hektar. Približno tak pridelek bo dal tudi drug nasad, ki je začuda star okoli 12 let...

Ko sem vprašal, kaj sodi o letošnji kooperaciji, je dejal, da je sodelovanje koristno in dobro. Odpraviti bo treba nekatere pomanjkljivosti. Traktorske ure bi bilo treba obračunavati po učinku. Nadalje je mnenja, da bi bilo treba z večjo vmeno začeti združevati parcele, ker bo le tako mogoče znižati proizvodne stroške, izboljšati kvaliteto ter povečati pridelek.

Tovariš Jelovšek je na hmeljišču dal celo večje količine umetnega gnoja, kakor je zahtevala pogodba. Tudi s humusnimi gnojili, to se pravi s hlevskim gnojem je hmeljišča dobro oskrbel.

Zaradi predvidene oblike sodelovanja si tovariš Jelovšek ne dela skrbi. V njegovem hlevu je že sedaj devet glav živine. Ima 9 hek-

NA LJUBNEM se pripravljajo

Politične organizacije na Ljubnem ob Savinji se že dlje časa z največjo vmeno pripravljajo na proslavo 40-letnice Komunistične partije Jugoslavije. Hkrati pa bodo počastili še 15-letnico osvoboditve Zgornje Savinjske doline. Glavna proslava bo v nedeljo, 16. avgusta na Ljubnem. Na zborovanju bo govoril dr. Aleš Bebler.

Štefan Gaber

V nedeljo je nenadoma, zadet od srčne kapi, preminul Štefan Gaber, politični aktivist terena Lisce, večletni predsednik SZDL na terenu, član Zveze borcev in Zveze komunistov ter ostalih množičnih organizacij. Pokojnik je hodil trdo življenjsko pot de-

Gibanje prebivalstva

V času od 18. do 25. julija 1959 je bilo rojenih: 9 dečkov in 14 deklic.

Poročili so se:

Karl Vezenšek, poljedelec iz Bukovja in Marija Keblić, predlika iz Podgorja pod Cerinom. Štefan Rednak, finomehanik in Barbara Fridl, priuč. laborantka, oba iz Teharja. Stanislav Hrovatič, delavec iz Celja in Ana Kolenc, delavka iz Lahovne. Božidar Pinterič, metalurški tehnik iz Maribora in Viktorija Pohar, kemijski tehnik iz Njivice. Stanislav Preložnik, sanitarni tehnik iz Celja in Angela Mirnik, nameščenska iz Medloga. Stanislav Rataje, zidarski pomočnik iz Ostrožnega in Marija Aubrecht, zlatarska pomočnica iz Dobrove. Anton Košak, topilec iz Trnovclj pri Celju in Ana Nunčič, perica iz Celja.

Umrli:

Kristina Smole, gospodinjka pomočnica iz Strtenice, stara 36 let. Jožef Jančič, ključavničar iz Sentjurja pri Celju, star 48 let. Janez Atelšek, upokojenec iz Prihove, star 57 let. Anton Zupnek, upokojenec iz Vojnika, star 66 let. Alojz Kladnik, kmetovalec iz Slivnice pri Celju, star 62 let. Rudolf Sadar, upokojenec iz Orove vasi, star 80 let. Marija Golob, gospodinja iz Tremlarja, stara 67 let. Ivan Stanič, upokojenec iz Celja, star 78 let. Alojz Seško, skladiščni delavec iz Celja, star 28 let.

lavca in uslužbenca, boril se je z Malgajem za severno mejo v prvi svetovni vojni, v drugi vojni je sodeloval z osvobodilnim gibanjem, po vojni pa požrtvovalno pomagal graditi novo domovino. Njegov značaj je bil čvrst, bil je poštenjak, odkrit in priljubljen človek. Prezgodnja smrt ga je zatekla v 59. letu starosti.

Štefana Gabra ne bodo pogrešali samo njegovi svojci. Za njim je ostala praznina med širokim krogom prijateljev, sodelavcev in znancev. S svojim delom, s svojim značajem in ustvarjalnostjo si je postavil trajen spomenik.

Trajen spomin in slava umrlemu tovarišu, borcu in komunistu!

Pogreb zaslužnega Štefana Gabra je bil v terek na mestnem pokopališču. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi s terena Lisce, zastopniki političnih organizacij in občine Hrastnik, kjer je bil nazadnje v službi, veliko število pokojnikovih znancev in prijateljev.

Pogrebna svečanost je bila lepa, kot jo je umrlu tudi zaslužil. Od arliške veže do groba so krsto nosili borci in politični aktivisti ob spremljavi žalostink, ki jih je igrala godba ZPD »France Prešeren«. Ob grobu se je od zaslužnega pokojnika v imenu vseh političnih organizacij terena Lisce poslovil predsednik osnovne organizacije SZDL.

Nesreče v preteklem tednu

V naselju Skedenj pri Slovenskih Konjicah se je v soboto ob mraku smrtno ponesrečil motorist Ivan REČNIK, mizarski mojster iz Loč pri Poljanah. Ta je vozil proti domu, na zadnjem sedcu pa je sedel Jože KRNICAR iz Straže pri Rogatem. Na manjšem zavoju se je moral srečevati s konjsko vprego, ki jo je vodil Karel PETEK iz Spitališa po sredini ceste oz. bolj po levi strani v smeri vožnje. Motorist ni mogel takoj zavreti in se je zaletel v sprednji del voza ter od poškodb takoj umrl. Sopotnik je dobil težke telesne poškodbe in so ga odpeljali v celjsko bolnišnico. Materialna škoda na motorju znaša nad 20.000 dinarjev. Opisana nesreča je četrta smrtna v treh dneh v celjskem okraju.

P. J.

V nedeljo se je v zgodnjih jutranjih urah na Mariborski cesti v Celju zaletel v zaprte zapornice voznik osebnega avtomobila H-15290, ki ga je opravljal D. D. iz Zagreba. Voznik se je z osebnim avtomobilom vračal ponoči iz Dobrne ter je bil pod vplivom alkohola. V zaprte zapornice se je zaletel s pre-

cejšnjo hitrostjo tako, da je na avtomobila nastala precejšnja materialna škoda, ki jo je cenili na okrog 200.000 din. Pri nesreči ni bil voznik telesno poškodovan.

Istega dne v popoldanskih urah se je prav tako na Mariborski cesti pripetila prometna nesreča. Kolesarka Marijana KRUSIC je privozila iz dvorišča na cesto I. reda, ne da bi se predhodno prepričala, če je ta prosta. Po glavni cesti je pravilno po desni strani pripeljal osebni avtomobil S-2761, ki ga je opravljal Ivan Horvat iz Ljubljane. Osebni avtomobil je z zadnjim blatnikom trčil v kolesarko. Pri nesreči je kolesarka dobila težje telesne poškodbe. V nezvestnem stanju so jo prepeljali v celjsko bolnišnico.

V Konjicah se je istega dne pripetila lažja prometna nesreča. Pod motorno kolo Hudomala Franca je iznenada skočil pes, motorist je izgubil oblast nad volanom ter ga je zaneslo po cesti. Pri padcu je dobil le lažje telesne poškodbe.

Smrt kosi še dalje

CESTE IMAJO SVOJ ZAKON, SUROV IN NEIZPROSEN. PODVRŽENO MU JE VSE, KAR SE GIBLJE. ČE GREŠTE PES ALI SE PELJETE, ČE STE PREVIDNI IN ČE SPOŠTUJETE PREDPISE — KDO VAM MORE ZAGOTOVITI, DA JE PREVIDEN IN BO SPOŠTOVAL PREDPISE TUDI TI, KI SE VAM PRIBLIZUJE ALI KI JE ZA VAMI NIHČE, KAJTI ČLOVEK NA CESTI JE LASTNINA NAKLJUČJA, PO KATEREM LAHKO OSTANE PRAV TAKO ŽIV KAKOR POSTANE MRTEVI!

Po statistiki Tajništva za notranje zadeve je bilo v celjskem okraju v prvem polletju letošnjega leta 216 prometnih nesreč, pri čemer je izgubilo življenje 13 ljudi in jih je bilo 65 teže in 35 lažje poškodovanih. Skupna materialna škoda znaša okrog 18 milijard in 500 tisoč dinarjev, vendar pa tu ni upoštevana škoda, ki nastane z izgubo posameznika, kakor tudi ne škoda, ki jo povzroči zastoj vozil v podjetjih.

Po dnevih v tednu je bilo največ nesreč ob nedeljah in ponedeljkih, po urah med 17. in 20., medtem ko jih odpade tretjina na ceste I. reda in polovica na naseljene kraje.

Kljub temu, da se je število prometnih vozil precej zvišalo, pa se v primerjavi z istim obdobjem lani ni občutno zvišalo tudi število nesreč.

Eden poglavitnih in neizogibnih

povzročiteljev vseh prometnih nesreč pri nas je še vedno alkohol, to je, vinjenost voznikov, saj je le-ta terjala smrt treh kolesarjev, enega sopotnika motornega vozila, treh voznikov motornih vozil in enega mopedista. Sledi neupoštevanje prednosti, zaradi česar je izgubil življenje en mopedist; nenakazovanje smeri vožnje, pri čemer je izgubil življenje en kolesar; prav tako je zahtevala življenje enega kolesarja vožnja brez zavor; vožnja na motornem kolesu brez čelade pa smrt enega sopotnika, medtem ko je bil žrtev neprevidnosti en voznik vprege. K vsemu temu pa se naposled pridružuje še prevelika hitrost, slabo oziroma ne brezhibno stanje vozil ter pomanjkanje voznikov izkušenj, se pravi, vožnja brez voznškega izpita. Pri kolesarjih in mopedistih pa je največkrat vzrok nesreče še vzporedna vožnja.

Da bi se število nesreč, ki je še zmerom dovolj veliko, zmanjšalo, meni tajništvo za notranje zadeve, bi bilo nujno potrebno in neizogibno, da bi posamezna avto-moto društva organizirala za mopediste

Prometna nesreča v Gubčevi ulici v Celju

Celjski trg

Pretekli teden je bil trg nekoliko slabše založen, primanjkovalo je še vedno perutnine, jaje in mleka.

Nekateri zasebniki-prodajalci se še vedno ne morejo sprijazniti z ustaljenimi cenami, ki jih določa Občinski ljudski odbor in svoje blago prodajajo dražje. Tržno nadzorstvo takšne nepravilnosti sprti odpravlja, toda vseno se zgodi, da stranka, ki je nepoučena, kupi tudi za 40 din dražje. Zato bi bilo zelo priporočljivo, da se stranke ob prihodu na trg najprej pozanimajo za cene na tabeli, da bodo tudi same preprečevale takšne prekrške.

Naloga tržnega nadzornika vsekakor ni opozarjati neprevide ne gospodinj, da previdno spravljajo denarice, vendar mora le-ta narediti tudi to, če se premoženje ponuja iz cekrov.

Krompir novi 15—30 (50); fižol v stročju, visoki 75 (70—75); fižol v stročju, nizki 50 (50—55); solata 30—40 (50—50); spinacija — (100); radič — (120); cvetača 50—100 (80—100); zelje glavno belo 14—20 (20); zelje glavno rdeče 50 (—); ohrovt 30 (30); koleraba 30 (30); peteršilj 100 (80—100); por — (60); paprika 90 (90); pesa 50 (40—50); grah visoko stročje — (70); grah nizko stročje — (70); kumare 46 (50—70); paradižnik 42—46 (60); bučke jedilne 30—40 (40); jagode — (350—500); borovnice — (100); maline — (150); breskve 80—86 (60—80); ringlo 46—50 (60); dinje 100 (—); slive — (70).

Brez komentarja

tečaje iz cestno-prometnih predpisov, kakor so to nekatera društva že storila; teh tečajev pa bi se naj udeležili tudi kolesarji, kajti tudi ti bi se morali temeljiteje seznaniti s paragrafi naših cest. Tečajev naj bi bilo čim več, z njimi pa bi dosegli ne samo večjo disciplino, marveč tudi več varnosti — mopedisti in kolesarji, ki so tu po nesrečah na prvem mestu, bi namreč postali varnejši pred avtomobilisti, avtomobilisti pa narobe, pred mopedisti in kolesarji.

Kronika nesreč

V samomirlnem namenu se je vrgel pred hotelom »Evropa« pod avtobus 29-letni, pri podjetju »Merx« zaposleni Alojz Seško. Bil je na mestu mrtve.

Angela Brenčič in njen mož Franc iz Maribora sta se v Laskovi vasi vrnila z motorjem. Oba sta se poškodovala na glavi. Tudi Miroslav Golavšek iz Mežojnice pri Grižah je padel z motorjem. Poškodovan se je po obrazu. Z motorjem je padel še Stane Zupanc iz Primoža pri Sentjurju. Dobil je poškodbe na glavi.

S kolesom je padla Silva Zagmajster iz Bukovžlaka. Prebila si je glavo. Andrijo Mesarič iz Ponikve pri Grobelnem je neznanec z nožem zabodel v roko.

Pri delu na lesnem skladišču »Savinja« na Sp. Hudinji je skobelni stroj odrezal prste na roki delavcu Jožetu Fendretu.

Pri delu v Cinkarni je stroj poškodoval roko Karlu Palirju.

S-letno Gabrijelo Cokan iz Zgornje Ločnice pri Zalcu je drugo dekle udarilo z motiklo po glavi.

Konj je pobil Jakob Koltan iz Parizelj pri Braslovčah. Poškodoval mu je nogo.

Opeka je padla na glavo Ivanu Kropčej iz Smatevja pri Gomilskem in mu jo poškodovala.

Junija dva tisoč milijonov

Na obisku v Komunalni banki v Celju

Natanko trideset let je tega, odkar je po načrtih slovitega arhitekta Plečnika zrasla sredi Celja palača nekdanje Ljudske posojilnice, današnji sedež celjske Komunalne banke. S svojo raznoliko dejavnostjo si je slednja ustvarila ogromno delovno področje in tvori s podružnicami v Laškem, Mozirju, Roga-

ški Slatini, Slovenskih Konjicah, Sošanju in Zalcu ter ekspozituro v Smarju pri Jelšah največje denarno ustanovo na tem območju. saj opravlja za 938 komitentov, ki imajo pri njej žiro račune, vse bančne posle od plačilnega prometa, družbene evidence do dolgoročnih poslov itd.

ustanovam, so bila uporabljena za gradnjo in opremo gospodarskih objektov, za udeležbo k najetju investicijskih posojil iz Splošnega investicijskega sklada in za druge potrebe. Posojila so tudi izredno

povečala zmogljivost podjetij na območju celjskega okraja.

Iz sredstev banke in iz družbenih investicijskih skladov so po določilih družbenih planov samo letos dali 132 kreditov v znesku 646 milijonov din.

2405 milijonov din za 2500 stanovanj

Za gradnjo stanovanjskih hiš delavcev in uslužbencev ter za gradnjo stanovanjskih blokov gospodarskih organizacij, ustanov in drugih organov je nudila banka iz svojih sredstev in iz skladov za kreditiranje stanovanjske izgradnje 2112

kreditov, to je 2405 milijonov din, s čemer je zraslo približno 2500 stanovanj. Da je prav to omililo problem stanovanjske stiske na območju celjskega okraja, pač ni treba poseboj omenjati.

523 milijonov potrošniških posojil

Komunalna banka Celje s svojimi podružnicami odobrava tudi potrošniška posojila delavcem in uslužbencem. Danes ima pri banki potrošniško posojilo 15.105 posojiljemalec, ki so prejeli 523 milijonov dinarjev posojil.

Največ potrošniških posojil je bilo danih za nakup pohištva, saj si je 4.660 posojiljemalec izposodilo v te svrhe 235 milijonov dinarjev. Za radijske sprejemnike, gospodinjske stroje, motorna kolesa, dvokolesa, gradbeni material itd. je bilo danih 8.307 posojil v znesku 217 milijonov din. Za nakup osebnih avtomobilov je bilo danih 124 posojil v zne-

sku 46 milijonov din. Precejšen znesek je bil dan tudi za nabavo tekstilnega blaga, kurjave in za razne druge namene.

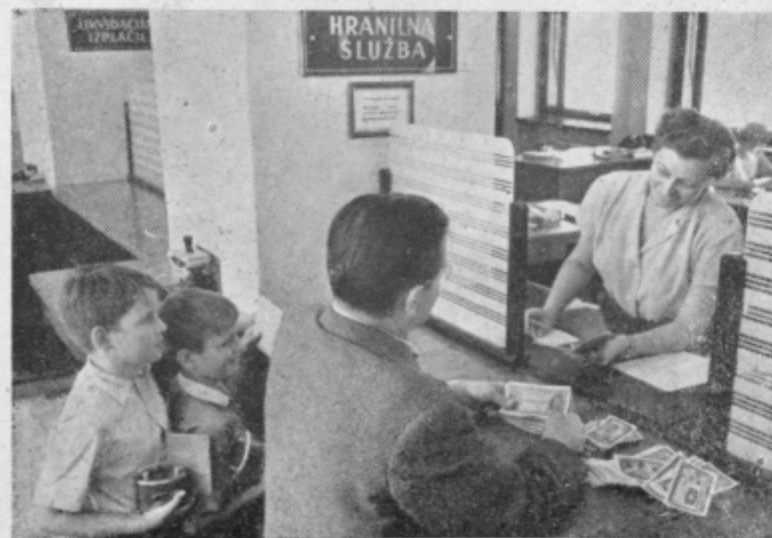
S potrošniškimi posojili je omogočena delovnim ljudem smotrna nabava potrebščin za izboljšanje življenjskega standarda, zato se teh ugodnosti v vedno večji meri poslužujejo. Razveseljivo je dejstvo, da velika večina posojiljemalec v redu in pravočasno vrača svoj dolg in da je le malo tistih, ki jih je treba opominjati, še manj pa takih, od katerih mora banka terjati svoja sredstva s pomočjo sodišča.

Hranilne vloge

Po stanju z dne 30. VI. 1959 je zaupalo svoje prihranke Komunalni banki Celje že 15.400 vlagatelj, katerih hranilne vloge so znašale tega dne 370 milijonov din. Ker so cene na trgu danes ustaljene in ker banka nudi zelo ugodno obrestno mero (do 6% letno), so hranilne vloge v stalnem porastu. V zadnjih dveh letih, to je od 30. 6. 1957, ko je imela banka 8.200 vlagatelj s

158 milijoni din vlog, je bil dosežen razveseljiv napredek, ki je brez dvoma v korist vlagatelju — saj mu donaja lepe obresti — kakor tudi družbi, ki s temi sredstvi ustvarja pogoje za boljše življenje nas vseh.

Ta prostor smo odstopili Komunalni banki v Celju

Denar kroži...

Celjska Komunalna banka

44 milijonov din so vložili otroci

Posebno pozornost je banka posvetila najmlajšim vlagateljem, to je predšolskim in šolskim otrokom, katerim je nabavila lepe in praktične hranilnike. Hranilnik dobi vsak mladi vlagatelj, če vloži v banko vsaj 200 din. Cilj takega poslovanja je, vzbuditi že pri najmlajših državljanih smisel za varčevanje, kar jim bo pozneje v veliko korist. S pomočjo hranilnikov, ali pa tudi brez

njih, je do danes vložilo v Komunalno banko Celje 8.800 predšolskih otrok, solarjev in »dijakov 44 milijonov din.

Vlagatelji Komunalne banke Celje ter njenih podružnic imajo poleg vseh ostalih še to ugodnost, da lahko dvigajo svoje prihranke pri vseh podružnicah Narodne banke in pri vseh komunalnih bankah ter njihovih podružnicah v državi.

In še denarni promet

Komunalna banka Celje s svojimi podružnicami izvršuje razne usluge dnevno več stotim strankam. Samo blagajniški promet znaša mesečno povprečno 2.000 milijonov din. Na vplačilnih blagajnah se ob priključni gotovine sortira denar, tako da se izloči vsa za nadaljnji promet neprimerna gotovina. Med sprejetim denarjem v banki je poleg obrabljenih tudi veliko poško-

dovanih bankovcev, to je politih z raznimi barvili, maščobami, kemikalijami, ali pa so bankovci raztrgani, ožgani ali kako drugače poškodovani.

Take bankovce banka izloči iz prometa ter jih zamenja z novimi, kar je seveda zvezano s precejšnjimi stroški za družbo, deloma pa tudi za posameznika.

Telesna vzgoja in šport

Nov državni rekord

v štafeti 3 x 800 m za ženske

OSTALI NAJBOLJSI REZULTATI
PA SO BILI

Clani: 100 m: Lorgier 14,2, Brodnik 15,2; 400 m: Pilgram (Lj) 50,9, Cajhen 51,0; višina: Brodnik 175; disk: Peterka 44,28; 100 m: Lorgier 10,6, Kolnik 10,9; 3000 m: Hedžet 9:21,2; kopje: Kač 60,65, Kopitar 59,56; daljina: Kolnik 681, Brodnik 635; 200 m zapreke: Lorgier 24,9, Zupančič 26,3.

Clanice: 60 m: Sikovec 7,8, Slamnik 8,1, Cede 8,2; met diska: Skornik 31,65; kopje: Ocvirk 33,76; 100 metrov: Sikovec 12,5, Slamnik 12,8 (osebni rekord), Cede 13,0; višina: Ceter 146, Rozman 140.

Mladinci: 400 m: Srnovršnik 53,2; disk: Vravnik 36,16; 100 m: Samec 11,9; daljina: Urnkar 617; 2000 m: Naraks 5:34,7.

Mladinke: krogla: Kroflič 11,16; daljina: Speglič 4,52.

Uspela športna tekmovanja
v Preboldu

Številne prireditve v okviru krajevne praznika v Preboldu so izpolnili tudi športniki, ki so se pomerili v več panogah. Njihova tekmovanja pa so se vrstila ves minul teden tako, da so ob zaključku tedna pripravili še uspešno akademijo na prostem, zraven tega pa naravnost množično sodelovali pri nedeljski povorki.

V košarki je nastopilo pet moštvev. V finalnih tekmah so bili doseženi naslednji rezultati: Kovinar (Store) : Zalec 17:16, Kovinar : Prebold 34:25 in Zalec : Prebold 31:17. Končni vrstni red: 1. Kovinar, 2. Zalec, 3. Prebold.

Med šestimi rokometnimi moštvi so prvo mesto osvojili Sempetrčani, ki so v odločilni tekmi premagali Zalec s 12:5. Tudi v odbojki je zmaga pripadala Sempetru, ki je v finalnem srečanju odpravil Petrovce s 2:0.

V nogometu je zmagovalo Gomilsko pred Zalcem in Preboldom, sicer pa so zmagovalci premagali Zalec s 4:1, Prebold pa s 1:0. V tekmi za drugo mesto je Zalec dosegel rezultat 2:0 v igri proti Preboldu.

V atletiki sta se pri ženskah najbolj izkazali Cedejeva in Sme, pri moških pa Naraks, Žilnik in član Kladivarja Kač.

Plavanje

Lep uspeh Neptuna
na mladinskem prvenstvu LRS v plavanju

V soboto in nedeljo je bilo v Kriškem mladinsko prvenstvo LRS v plavanju. Prvenstva se je udeležilo 220 tekmovalcev iz 8 plavalnih klubov, med njimi tudi 18 plavalcev Neptuna. Zanimivo je tudi, da je v ekipi Neptuna bilo kar 10 pionirjev.

Ceprav je bila ekipa Celja najmlajša na prvenstvu, so zabeležili odlične uspehe. V skupnem plasmanu so zasedli 4. mesto pred Proteronom in Ilirijo. Mladinci so bili tretji in so pustili za sabo celo Ljubljano, ki je lani bila mladinski vrh, deklice pa so zasedle peto mesto.

Zanimivo je, da je vzpon celjskega plavanja prišel istovrstno, ko so domači waterpolisti odpravili Vreka in težko poiskati — več volje, požrtvovalnosti in resneje delo — pa še eno, da vodstvo plavalnega kluba posveča mnogo več pozornosti plavanju, kot ga je v preteklih letih, predvsem pionirski ekipi in mladincem.

Boljši rezultati:

MOŠKI:

1500 m prosto: Boris Orel (5) 22:51,0, Valter Vošinek (21) 23:14,5;

400 m prosto: Boris Orel (8) 5:31,0, Valter Vošinek (15) 6:02,4, Dani Vrhovšek (17) 6:08,2, Bruno Toplak (21) 6:15,5;

100 m prosto: Boris Orel (9) 1:09,8, Valter Vošinek (12) 1:11,0, Dani Vrhovšek (15) 1:11,1;

200 m prsno: Matjaž Sušteršič (4) 3:08,1, Tone Goršič (16) 3:24,8, Dani Vrhovšek (18) 3:25,2;

100 m hrbtno: Dani Vrhovšek (5) 1:21,4, Tone Goršič 1:24,0.

Trgovsko podjetje »AGROPROMET«, Celje, Bežigradska 13

sprejme takoj

PRODAJALCA-KO,

za prodajo kmetijskih pridelkov v eni svojih prodajal.

Pogoji: kvalificiran delavec v trgovini. Nastop službe takoj, ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku, od 11.000 do 15.000 din. Ponudbe z navedbo dosedanjih zaposlitev in življenjepisa, sprejema uprava podjetja do 10. avgusta 1959.

Komisija za razpis delovnih mest v Komunalni banki Celje, razpisuje za podružnico v Laškem, prosto delovno mesto

bančnega uslužbenca

Pogoji: za to delovno mesto je potrebna popolna srednje šolska izobrazba.

Prošnje s priloženim življenjepisom in zadnjim šolskim spričevalom je treba postati na Komunalno banko Celje v roku 15 dni po objavi.

V valjarni uslužnostno valjamo tudi svinec, kositer in srebro.

Šah v Rogaški Slatini

V počastitev 40-letnice KPI je imelo sindikalno šahovsko društvo »Edinstvo« v Rogaški Slatini kar tri prireditve, ki jih je uspešno vodil prof. J. Grašer. Tako je bilo pripravljeno sindikalno moštveno tekmovanje celjskega okraja. Po večdnevni teški borbi si je sindikat Cinkarne priboril prvo mesto s pol točke prednosti pred steklaro Borisa Kidriča. Na tretjem mestu je bila ekipa štorske železarne. Vsa tri moštva bodo nastopila na republiškem prvenstvu v Piranu.

Tu je bilo tudi okrajno prvenstvo za mladince. Zmagal je Stane Pišek iz Celja pred Marjanom Ulago in Jankovskim iz Rogaške Slatine. Zmagovalec si je priboril pravico do udeležbe na republiškem tekmovanju v Ljubljani.

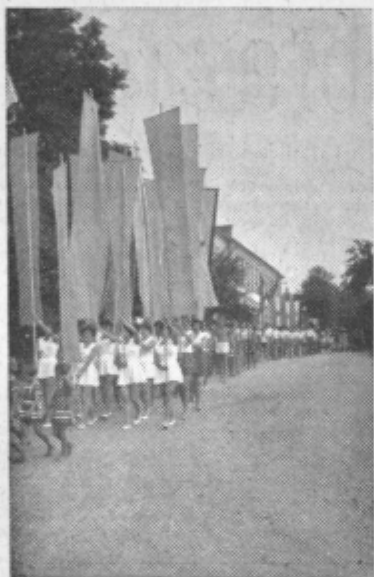
In končno, v Rogaški Slatini je bilo tudi okrajno prvenstvo za člane. Z 90 % uspehom sta prvo mesto zavzela Maks Djurković iz Rogaške Slatine in inž. Vrhovec iz Celja. Oba hosta sodelovala na republiškem prvenstvu.

SPORT V KRATKEM

Grafičar v Poljčanah. Preteklo nedeljo so nogometaši celjskega Grafičarja nastopili v Poljčanah, kjer so domače moštvo Partizana premagali s 5:2. Dvoboj kegljaških ekip obeh moštev pa se je končal z zmago domačinov 344:365 kegljev.

Nogomet. Nogometno društvo Kladivar je za letošnjo sezono podpisalo pogodbo kar z dvema trenerjema in to s Slavkom Kodrjano ter Ratkom Dobrajcem.

Prav lepi rezultati pa so bili doseženi tudi v plavanju, kjer so v glavnem nastopili domačini.

Pripadniki Partizana v povorki

ZAMUJENA PRILOŽNOST

Boj petih podveznih pravkov za vstop v slovensko consko nogometno ligo je končan. Pravico do sodelovanja v višji ligi sta si priborili moštvi Gorice in Ilirije, Velenjski Rudar je bil za stopnico prekratek in bo moral tudi v naslednji sezoni nastopati v celjski podvezni ligi. Navzlic temu ni razočaran. Predstavil se je namreč kot najbolj homogeno moštvo. Odločitev o njegovem izpadu je bila potrjena že v predzadnjem kolu, ko je nepriznani izgubil srečanja na domačem igrišču proti ptujski Dravi. Sicer pa je Drava bila tisto moštvo, ki je prizadejala Velenčanom največ skrbi in razočaranj. V zadnji tekmi so Velenčani dosegli proti Iliriji neodločen izid 2:2. Tudi minimalna zmaga, ki bi si jo po vsej pravici zaslužili, bi ne zadostovala za uvrstitev na drugo mesto v kvalifikacijskem tekmovanju. Tako je ostala neizkoriščena še zadnja priložnost.

Namizni tenis. Namiznoteniški igralci celjskega Olimpa so zmagali v dvoboju z velenjskim Rudarjem s 6:5. Za ekipo Velenja je vse tri točke dobil bivši znani igralec Vili Medvedšek. Dvoboj ženskih vrst se je končal z zmago Olimpa 5:2.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri Trgovskem podjetju »DOM« Zalec razpisuje delovna mesta 1 POSLOVODJA za poslovalnico Griže,

2 TRGOVSKA POMOČNIKA-

CE za poslovalnico Griže, Petrovce, Ljuboje in Gotovlje.

Pogoji: za poslovodja visoko kvalificiran ali kvalificiran delavec z 10 letno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

OSEBNI AVTO

znamke FIAT 1400

proda Občinski odbor

SZDL Zalec.

Zbor gasilcev
v Rogaški Slatini
5. - 6. 9. 1959

Olepševalno in turistično društvo Celje vas vabi na

GRAJSKO NOČ, ki bo

v soboto, dne 1. avgusta 1959

zvečer na Starem gradu.

RAZPISI

RAZPIS STIPENDIJ

Okrajni ljubski odbor Celje razpisuje za šolsko leto 1959/60

naslednje stipendije:

20 Pravna fakulteta

5 Ekonomska fakulteta

5 Medicinska fakulteta — oddelek za stomatologijo

5 Medicinska fakulteta — oddelek za splošno medicino

3 Farmaceutvska fakulteta

2 Višja šola za medicinske sestre

2 Višja šola za socialne delavce

1 Višja gospodinjstva šola

2 Višja pedagoška šola — teh. vzgoja

2 Višja pedagoška šola — ma-fi

2 Višja pedagoška šola — defektologija

2 Višja pedagoška šola — telesna vzgoja

10 Učiteljske

2 Srednja šola za medicinske sestre

2 Šola za bolničarje

Prošnja za stipendijo je treba kolkovati s 180 din državne takse in jo opremiti z naslednjimi prilogi:

1. potrdilo o premoženjskem stanju staršev,

2. potrdilo o višini mesečnih prejemkov očeta in matere z navedbo števila nepreskrbljenih družinskih članov,

3. prepis zadnjega šolskega spričevala ali potrdilo o opravljenih izpitih,

4. priporočilo mladinske ali kakšne druge krajevnice organizacije.

Prošnje izven razpisa se ne bodo upoštevale. Rok za vlaganje prošnje je do vključno 14. avgusta 1959.

Komisija za stipendije pri OLO Celje

Razpisna komisija za uslužbenska mesta pri Trgovinski zbornici za okraj Celje

RAZPISUJE

na podlagi čl. 33 ZJU in čl. 12 Pravilnika o uslužbenih trgovinskih zbornicah iz področja notranje trgovine, prosti delovni mesti:

1. tajnika Odbora za ekonomsko-finančno vprašanja.

Pogoji: diplomiran ekonomist z 2-letno prakso v gospodarstvu ali višja strokovna izobrazba in 5 let prakse v gospodarstvu.

2. Tajnika odbora za odkupe in konjunktorno službo.

Pogoji: ekonomska srednja šola ali kmetijska srednja šola ali srednja šola in 4 leta prakse v gospodarstvu.

Kandidati naj pošljejo lastnorodno napisane prošnje z življenjepisom na tajništvo Trgovinske zbornice za okraj Celje, Miklošičeva 3 najkasneje do 15. avgusta t. l.

Plača po ZJU in Pravilniku o uslužbenih trgovinskih zbornicah.

Tovarna modnih in otroških oblačil ter perila »VESNA«, Zagreb, Nova cesta 57

odpira v soboto, 1. avgusta 1959 v Celju v Stanetovi ulici 11 (bivša špecijska trgovina »Zvon«)

Svojo prodajalno za modna ženska in
dekliška oblačila

To je PRVA ZENSKA KONFEKCIJSKA TRGOVINA V CELJU Z BREZPLAČNO SERVISNO SLUŽBO

Velika zaloga najrazličnejših modnih oblačil — Naobvezen ogled —

Se priporoča prodajalna konfekcije »VESNA«, Celje, Stanetova ulica 11, telefon: 23-48.

CINKARNA, metalurško kemična industrija Celje. Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

RAZPISUJE

sprejem dveh delavcev — delavk — na delovno mesto

OBRAČUNOVALEC OSEBNEGA DOHODKA.

Osební dohodek po tarifnem pravilniku.

Pogoji: popolna ekonomska srednja šola ali ustrežna praksa v knjigovodskih poslih.

Nastop službe takoj po dogovoru. Pismene ponudbe z navedbo šolske izobrazbe, dosedanjih zaposlitev in kratkega življenjepisa sprejema kadrovske oddelke podjetja do 15. avgusta 1959.

CELJSKA OPEKARNA — CELJE

sprejme

1 MEZDNEGA KNJIGOVODJO IN

1 MATERIALNEGA KNJIGOVODJO

Pogoji: srednja šola, zaželena praksa. Plača po tarifnem pravilniku. Ponudbe poslati pismeno nea upravo podjetja do 10. avgusta 1959.

OBVESTILA

Delavski oder Svobode Celje vabi igralce mladinskega gledališča za ponedeljek, 3. avgusta 1959 ob 18. uri na sestanek zaradi zasedbe mladinske igre »Janko in Metka« in ob 20. uri člane zaradi zasedbe komedije »Zlati oktoberski«. Novi igralci dobrodošli!

Cenjene obiskovalce obveščamo, da 30. julija 1959 spet odpremo gostilno Culk na Lavi. Priporočamo se za obisk.

Odvetnik Vitodrag Pakl je s 1. 8. 1959 preselil svojo pisarno na naslov: Celje, Kocbekova 1/b v poslovne prostore, kjer ima pisarno odvetnik Medved Marjan.

RADIO 202

Nedelja, 2. avgusta
12.00 Pogovor z državljani
12.10 Zabavna glasba, vmes objave
12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

Ponedeljek, 3. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Narodne poje Marija Taborjeva, s harmoniko spremlja Edvard Goršič
17.20 Sportni tehnik
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Torek, 4. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Mešani zbor »France Prešeren« iz Celja p. v. Jožeta Koreša pred Mikrofonom
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 5. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Glasbena medigra
17.15 Literarna oddaja: »Svetloba in senca«
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 6. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Polke in valčke igra trio Maska Kovatiča, poje Stanka Goriskova
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 7. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Zabavna glasba v izvedbi ansambla »C-3«
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 8. avgusta
17.00 Celjska kronika
17.10 Za vsakogar nekaj
17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
17.45 Zabavna glasba, vmes objave

SLUŽBE

SPREJMEM gospodinjstvo pomočnico za 8 ur dnevno. Naslov v upravi lista.

SOFER A-C kategorije želi spremeniti službo. Naslov v upravi lista.

PRODAM

PRODAMO delno rabljen tricikel z nosilnostjo do 150 kg. Vprašati pri Trg. podjetju Tobak, Celje, Slomškov trg št. 4.

PRODAM kozo z mladičem. Naslov v upravi lista.

ENOSTANOVANJSKA, takoj vseljava hiša v Zalcu ugodno naprodaj. Naslov v upravi lista.

PRODAM malo posestvo 3 ha 30 arov ob glavni cesti Sevnica-Planina z gospodarskim poslopjem, takoj vseljivo. Salomon Jakob, Praprotno 20, Planina pri Sevnici.

PRODAM gradbeno parcelo na Otoku z gradbenim dovoljenjem. Naslov v upravi lista.

PRODAM enostanovanjsko vseljivo hišo v Celju. Pojavnila daje Senica Fani, Stanetova 9.

PRODAM novo italijansko žensko športno kolo in prikolico za motorno kolo. Naslov v upravi lista.

KUPIM

SIVALNI STROJ, dobro ohranjen, ženski, pogreznjiv, kupim in plačam takoj. Kandorfer Mara, Lesično.

STANOVANJA

PROTI NAGRADI zamenjam lepo, sončno, enosobno stanovanje na Spodnji Hudinji za enako ali večje v Celju. Naslov v upravi lista.

RAZNO

7 LET starega, zdravega fanta dam za svojega dobri družini. Naslov v upravi lista.

KINO

KINO UNION

Od 31. julija do 4. avgusta »MEHISKA SERENADA« mehiški barvni film
Od 4. do 8. avgusta »MOŽ V DEZNEM PLASCU«, francoski film

KINO METROPOL

Od 31. julija do 3. avgusta »DEZELA SANJE«, egipčovski barvni kinemascope film
Od 4. do 7. avgusta »TRDNI STEBRJE«, ruski film

LETNI KINO

Od 31. julija do 3. avgusta »TRIJE ZA REVILJO«, ameriški barvni film
Od 4. do 6. avgusta »NE ZANIKAM SVOJE PRETEKLOSTI«, mehiški film

CINKARNA
metalurško
kemična
industrija
CELJE

NASI PROIZVODI:

Surovi cink — min. 97,90 % Zn
Cinkov prah — 97,0 % Zn total
Rafin. cink — min. 98,70 % Zn
Fini cink — min. 99,75 % Zn
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov
Cinkovi protektorji za kotle
Cinkove pralnice valovite
Cinkova žica
Cinkovi strešniki
Avtotopijske plošče
Offset plošče
Zveplena kislina 60° BÉ
Cinkovo belilo — zlati pečat
— beli pečat
— zeleni pečat
— rdeči pečat

Kromov galun
Natrijev hidrosulfid
Natrijev sulfid — surovi
Natrijev sulfid — čisti
Cinkosulfat
Natrijev silikofluorid
Barijev sulfid
Zelena galica
Litopon
Ultramarin
Svinčeni minij 30 %
Svinčeni minij 32 %
Svinčena glajenka čista
Superfosfat
Modra galica
Metalit

Dioklecianov Split

Ce boste letos obiskali Split in ne boste dovolj pozorni, se vam utegne pripetiti, da ne boste vedeli kdaj prestopate prag častitljive starosti. Pazljivemu očesu na sprehodu po čudovitem Marjanu ne bo ušel četverkotnik, ki s svojo južno stranjo gleda na morje, vmes pa je znameniti, vedno živahni in toliko opetani splitski stradan.

Preselimo se za 1700 let nazaj: V Soloni (današnjem Solinu) rojeni Dioklecian (Gaj Aurelij Valerij Dioklecian) je svojo kariero začel kot navaden vojak. V bojih proti plemenom, ki so prodirala z vzhoda se je odlikoval in postal vodja legij v Meziji (bolgarsko podonavje in obala ob izlivu v Crno morje). Bister in odločen vojak je napredoval do poveljnika rimske garde, ob smrti cesarja Numeriana pa je bil leta 284 proglašen za cesarja.

V tem času je nastala blizu Solone, cesarjevega rojstnega kraja, ena najlepših poznorimskih arhitektonskih znamenitosti. Palača, ki jo je dal zgraditi Dioklecian, je stala na samem v blagem zalivu. Njena dolžina je merila 215 metrov v eno in 175 metrov v drugo smer. Na treh kopenskih straneh so bila vrata, južno obzidje pa je oblikovalo morje. Ceste, ki so prihajale skozi troje vrat, so notranjost delile na štiri enake dele, kakor je bila navada v vojaških naselbinah rimske dobe. Južni del je bil namenjen cesarjevi rezidenci, severni vojaštvu, stra-

žam, delavnicam in strežbi. Južni del je imel mavzolej, Eskulapovo in Jupitrovo svetišče, peristil, vestibul, cesarjeve sobane in reprezentativne dvorane. Pitno vodo so dobivali po 9 kilometrov dolgem vodovodu iz reke Jadro. V tej palači je Dioklecian prebival, v njej je bržčas preživel tudi zadnja leta svojega življenja, potem ko se je po težki bolezni odpovedal vladanju.

Ko je v sedmem stoletju, torej po naselitvi Slovanov, bilo porušeno mesto Solona, so njeni prebivalci našli zavetišče v tej palači. Od takrat se je Split začel razvijati v javno naselbino. Krščanstvo je prizadelo svetišča. Preuredili so jih v cerkve. Prezidave so spremenile prvotni izgled palače. Med zidovi je nastalo stisnjeno srednjeveško mesto, ki je dobilo nove — srednjeve-

ške kulturne znamenitosti. Sčasoma je obzidje palače postalo preozko, Split se je razširil navzven.

V sedanjem stoletju so začeli odkrivati preostale dele palače. Nepomembne stavbe so odstranili in odprli poglavitne dele palače, v zadnjem času pa odkrivajo tudi podzemlje — izredno zanimive katakombe.

Ce potujete skozi Split, ne pozabite obiskati tudi Dioklecianovega Spalatra.

ŽELODEC

NAJZVESTEJSI DOMOLJUB

Ko smo pred nedavnim obiskali gospo Marijo Prislant, našo rojakinjo, ki živi že 50 let v Združenih državah Amerike in je tam poleg drugega tudi predsednica Društva ameriških Slovencev, nam je povedala tudi tole:

Slovenci, ki živijo že več let v ZDA, so sicer ohranili jezik svoje daljine male domovine, njihovi otroci in posebej še potomci teh, pa govorijo slovenščino le slabo ali pa sploh ne. Zanimivo pri tem pa je, da znajo mnogi izmed njih slovenske pesmi, jih pojejo, čeprav jih ne razumejo.

Kot pesmi pa so priljubljene tudi poznejšim generacijam naše domače jedi, ki so jih kuhali njihovi starši in živijo sedaj le še v spominih. Zato se je odločilo Društvo ameriških Slovencev izdati kuharsko knjigo z naslovom Moja kuhinja — moja slava. S tem je seveda zelo ustreglo svojim članicam in drugim. Naklada je takoj pošla!

MOSKE
NOGAVICE
EXTRA

TORERO

TOVARNA NOGAVIC IN
DROBNE KONFEKCIJE POLZELA

Pogled na del peristila v Splitu

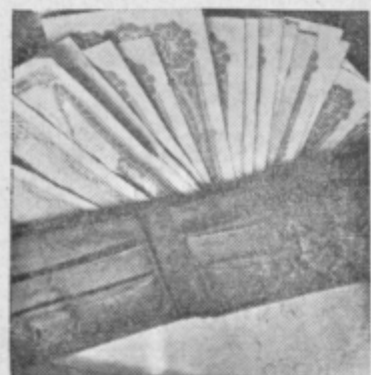
OJ, TA DOPUST...

KOZER IJA

Lani nam je trda predla. Sli smo na morje le z mesečno plačo, jo v desetih dneh pognali kot bi v zrak pogledal, potem smo dvajset dni živeli »na posodo« in dolg vračali dvajset tednov...

Letos bo drugače, smo sklenili. Sklenili in odločili.

V dnevno sobo smo obesili veliko

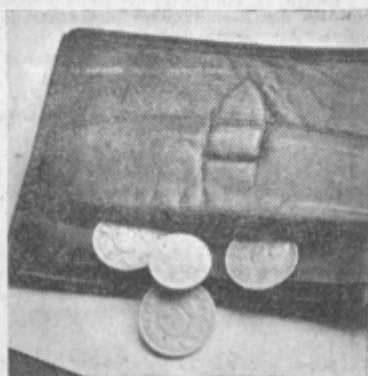
Pred odhodom...

barvno sliko torja. Sinjeplavega morja z oranžnordrčasto obalo, rdečimi in rumenimi hišami, temnozelenimi bori in snežnobelimi jadrnicami.

Pod sliko smo obesili stekleno poltco, nanjo postavili hranilnike, ki smo jih nalašč zato priskrbeli. Vsak je imel svojega. Vmes smo postavili lončke s kaktejami. Rečem vam — pravi oltarček.

Novoletne počitnice so bile v znaku varčevanja — za morje. Obsedeli smo doma. Zagorska »kumica«, ki je vsako leto prinesla purana, je šla brez uspeha iz hiše. Pogled na sliko, blesk je ugasnil, slino so v požirku zdrknile v želo. Basta. Vsak večer smo priredili pretes žepov in lov na drobšč, ki je v hiši kopnel kot toča v juliju. Vsakega prvega je bil obred. V najina hranilnika je zdrknil po tisočak, v otrokova po petstotak...

Vse bi šlo gladko, če bi ne bilo skušnjav. Zimske zabave. Od pustne veselice do valčkovega večera. Nam je ostal radijski prenos...

...po prihodu

Pomlad je vabila na izlete. Mi smo obsedeli na balkonu... V trgovini so dobili krasno sinjo svilu. Barva morja na sliki je bila bolj sinja. Pomlad je bila topla. Žejalo me je. Pa sem užival ob misli kako mi bo časa teknila v julijski vročini ob morju... Sosedovi otroci so nategovali žvečilni gumi, lizali »lučke«, drdrali zgodbe kavbojk na pamet. Toda slika morja je strahovala omahljivce...

Končno je prišel trenutek nagrade za samozatajevanje. Dvanajst

HARMONIJA

Zaloputnila je vrata. On se je ves skrtil za razgrnjenim časopisom in trmasto vztrajal pri prebiranju članka, ki je bil neznanstveno dolgočasen in je smisel njegovih stavkov sproti pozabljal. Babnica!

Prvi jo je imenoval: babnica. Resda samo v mislih, toda že to je bila za drugi mesec njunega zakona huda reč. Ce bi me slišala, je pomislil in se zlobno nasmehnil. Da, zloben je bil. »Ti tudi!« je rekel steni izza katere se je oglašalo pritaeno ihtenje (stanovanje je bilo namreč v modernem bloku). Ni se mogel prav spomniti, ali mu je oče rekel ali je nekje bral, da jok ohlaja zlobu in trmo.

Odložil je časopis. Vse skupaj se je začelo po kosilu. Med jedjo sta živela še v srečni in s pozornostjo napolnjeni skupnosti, zdaj se je pa vse prelevilo v polomijo. Zahtevala je namreč — ona, seveda! — da ji pomaga pri pomivanju posode.

»Truden sem, dragica. Sedem ur v službi, zdaj pa pomivanje... posode!«

»Sem mar jaz ležala?«
»Ne zvišuj glasu. Saj veš da mi to vzbuja neprijetne spomine.«

»V službi sem bila prav tako sedem ur!«

Nadaljevanja se ni več točno spominjal. Končni rezultat je bil porazen: on za časopisom — ona v kopalnici.

Počasi je odprla vrata — ravno toliko, da je spet razgrnil časopis — skoraj neslišno odšla h kavču in sedla. Joka ni bilo slišati. Zmagoslavno se je nasmehnil malim oglasom — bili so mu ravno pred nosom — in odložil časopis.

Nadaljevanja se ni več točno spominjala. V spominu so ji ostale le besede ob koncu pogovora:

»Dragec, vem, da bi rad počival.«

»Lepo, da me razumeš!«

Nasmehnila se je morala v sebi. Sklenila je: povedati mu moram, da sem ga v kopalnici v mislih naslovila »ti, nemarni dede«. Resda samo v mislih, toda za drugi mesec zakona! Posodo sta pomivala skupaj.

Tig.

Celjska obraza na celuloidnem traku

Cez nekaj dni bodo v puljski areni zadonele fanfare, ki bodo naznanile začetek letošnjega filmskega festivala. Kakšne uspehe bodo našli filmski ustvarjalci dosegli, bi zdaj še zaman ugibali.

Zaenkrat še gledališki Skof...

Nekaj filmov, s katerim bodo podjetja posegla v celuloidno bitko, smo že videli, celo vrsto pa jih je, ki bodo v Pulji doživeli svoj ognjeni krst. Zato je vsaka sodba odveč. Pričakujemo presenečenja...

Letos bosta festivalskih kritičnih pogledov deležna tudi dva Celjana. Pravi pravzaprav nobeden od obeh ni rojen v Celju, nimata pa nič proti temu, da ju uvrščamo med rojake. To sta Lojze Rozman, član ljubljanske drame in Janez Skof, član celjskega gledališča.

Lojze Rozman, za katerega pravijo, da je odkril tega leta, preživlja zadnje tedne zaslužene počitnice v našem mestu. Zaslužene počitnice zato, ker ima za seboj garaške tedne snemanja pri bosenskem filmu »Pet minut raja«.

— Sem za vsak prijateljski klepet, mi je dajal, ko sva se srečala, samo če se boš odpovedal senzacionalnemu pisanju...

Izgleda, da so mu kolege-časnikarji obesili toliko za lase privlečenih zgodbic, ker je postal previden celo z znanoci.

Vendar si tudi jaz nisem mogel nič pomagati, da bi se ne začudil nad dejstvom, da ga je obralo odkar sem ga zadnjikrat videl. Strleča usesa pod krat-

ko pristrženimi lasmi — pravi »lagersa«.

Drži. Z mojo prejšnjo težo bi taboriščnika ne mogel verno podati. Ni pa res, da sem mesec stradal, da sem upo- rabljaj celo sredstva. Najbolj sem shuj- šal med snemanjem in to proti svoji volji.

— Kako si bil zadovoljen z vlogo?

— Zelo. Je take vrste, da terja od človeka vse registre. In take vloge imam vedno rad, pa čeprav moram zaigrati še tako nemogoče tipe.

— In v Puljo boš šel?

— Bom. Več kot pogoreti ne morem...

Janez Skof je k filmu prišel bolj iz »fribice« kakor zavoljo česa drugega.

Vabilu na izvirno snemanje se je od- zval iz radovednosti, kako ta reč pri filmu gre. Njegova pot je bila čisto začetniška. Ze prvi dan so mu povedali: — Ce boš uspel, dobro. Ce ne, bomo pozabili nate...

In Janez je ostal. V filmu »Dobri stari pianino« igra eno glavnih vlog — komandanta bataljona Bliska, v »Treh četrtinah sonca« pa malo, toda dramatično vlogo taboriščenega kapota.

Kot smo zvedeli, je Skof svoji prvi vloge v redu »dotrpel«. Padal je s ko-

nja v diru, se kopal v ledenomrzli vodi, se pastil pretepati, da je dobil podpludbe. Obesal se je z eno roko na vlak, ki je drvel nad brezno...

In kakšna je cena za njegov »fribice«?

Dokopal se je do spoznanja, da našemu filmskemu igralcu ne sme biti nič pretežko. Smrtina nevarnost je del pogodbe, s katero se je treba sprijazniti.

In v Puljo?

Skof ne bo šel tja. Preveč dvomi v svoj uspeh.

Pa počakajmo, kaj bodo rekli v Pulji, in kar je še važnejše, kako nama bosta Lojze in Janez všeč, ko ju bomo videli na našem platnu...

ček

Lojze Rozman je po mnenju renomiranih poznavalec filma odkrijte letošnjega leta...

LENINGRAJSKI

Leningrad je pred leti dobil popolnoma novo mrežo podzemeljske železnice, ki po urejenosti

Razstava

napredka in
zastraševanja

V Parizu so se letos že triindvajseti sestali strokovnjaki za letala, rakete in astronautiko. Pariška razstava letalskih modelov pa se ne razlikuje od preteklih. Za vtis gre, o brzini, tehnični prednosti in zastraševanju. Enak vtis so pustili ameriški, angleški in sovjetski paviljon.

„METRO“

IN POLITIKA

prekaša moskovsko, čeprav zadnja sodi med najlepše na svetu. Leningrajski »metro« pa ima še to posebnost, da je zgrajen zelo globoko pod mestom, vsekakor nekajkrat globlje, kot je bila navada doslej.

Ta posebnost je bržčas dala misliti tudi podpredsedniku ameriške vlade Nixonu, ki je v spremstvu sovjetskega podpredsednika Kolzova ob obisku v Sovjetski zvezi prišel tudi v Leningrad.

Ker državniki pač vprašajo, če jih nekaj zanima, je tudi Nixon pobaral Kolzova:

— Zakaj ste zgradili podzemelj-

sko železnico tako globoko pod mestom?

Kolzov se ni obotavljal z odgovorom:

— Zato, ker ste vi zgradili okoli nas toliko oporišč. Če bo mir zagotovljen, bomo tudi mi gradili podzemeljske objekte bliže površini.

Koeksistenca na dvorišču

OBVESTILO

Naslove za oglase, ki so pod šifro, ne izdajamo, oziroma ne pošiljamo. Za takšne oglase vložite pisemne ponudbe.

Za ostale oglase, za katere se naslovi in informacije dajejo v upravi lista, bomo pisмено odgovorili, če bodo prosilci v svojih pismih priložili znamko za din 50.

Sprejemanje oglasov in objav zaključujemo vsako sredo ob 12.

Uprava Celjskega tednika